

Program hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja obce Kajal

pre obdobie 2016 – 2023 (s výhľadom do roku 2040)

EnviArch

Obstarávateľ: Obec Kajal

Spracovateľ: Ing. arch. Martin Baloga, PhD.

Dátum: jún 2015

Obsah

Základné údaje	6
1 Úvod	7
1.1 Základné východiská.....	7
1.2 Legislatívne východiská	7
1.3 História, charakteristika a vymedzenie územia obce Kajal.	7
2 Analytické východiská.....	9
2.1 Socio-ekonomická analýza	9
2.1.1 Rozvojový potenciál a ľudské zdroje	9
2.1.2 Ekonomika územia.....	11
2.1.3 Ekonomika samosprávy.....	13
2.1.4 Bytový a domový fond.....	13
2.1.5 Občianska vybavenosť.....	15
2.1.6 Požiadavky vyplývajúce zo štandardov minimálnej vybavenosti obcí	17
2.1.7 Komunity a spolky	18
2.1.8 Partnerstvá a spolupráca.....	19
2.1.9 Identita obce (genius loci)	19
2.2 Územno-technická analýza.....	20
2.2.1 Základné údaje o území.....	20
2.2.2 Doprava	20
2.2.3 Technická infraštruktúra.....	22
2.2.4 Urbánna bezpečnosť.....	23
2.2.5 Limity využitia územia (územno-technické limity, ochranné pásma).....	23
2.3 Prírodno-environmentálna analýza.....	24
2.3.1 Ekosystémové služby a adaptabilita na zmeny klímy	24
2.3.2 Geomorfologické členenie a geológia	24
2.3.3 Dobývacie priestory.....	25
2.3.4 Klimatické podmienky	25
2.3.5 Fauna a flóra.....	25
2.3.6 Ovzdušie (stav, znečisťovatelia)	26
2.3.7 Voda.....	26
2.3.8 Pôda.....	26
2.3.9 Hluk (úroveň hluku, zdroje)	27
2.3.10 Žiarenie (radón).....	27
2.3.11 Odpadové hospodárstvo.....	28
2.3.12 Zeleň (vnútrošidelná, lesný fond, kultúrna zeleň)	28

2.3.13	Ochrana životného prostredia	29
2.3.14	Limity využitia územia	30
2.4	Analýza realizovaných stratégií	30
2.5	Požiadavky a očakávania stakeholderov	32
2.6	Syntéza analytických východísk	33
2.6.1	SWOT analýza	33
2.6.2	Strom problémov	34
2.7	Kľúčové disparity a hlavné faktory rozvoja	35
2.8	Priestorovo-relevantné trendy	35
2.9	Scenáre rozvoja	35
3	Rozvojová stratégia (strategická časť)	37
3.1.1	Vízia obce	37
3.1.2	Globálny cieľ:	37
3.1.3	Špecifické ciele a priority	37
4	Programová časť	38
ŠC 1.	Atraktívne bývanie	38
Priorita 1.1.	Kvalita obytného prostredia	38
Priorita 1.2	Podmienky pre rozvoj bývania	38
ŠC 2.	Prímestské rekreačné centrum	39
Priorita 2.1	Rekreácia regionálneho významu	39
Priorita 2.2	Rekreácia lokálneho významu	39
Priorita 2.3	Rekreačný potenciál vodných plôch	39
ŠC 3.	Ekonomika	40
Priorita 3.1	Pripravenosť obce na investície	40
Priorita 3.2	Podnikateľské prostredie / pracovné príležitosti priamo v obci	40
ŠC 4.	Miestna produkcia	40
Priorita 4.1	Podpora miestnych výrobkov	40
ŠC 5.	Ochrana životného prostredia	41
Priorita 5.1	Odpadové hospodárstvo	41
Priorita 5.2	Manažment krajiny	41
4.1	Programová štruktúra	42
5	Finančný plán	43
5.1.1	Možné externé zdroje financovania	43
5.1.2	Ostatné zdroje financovania	44
6	Zabezpečenie realizácie	45
6.1	Inštitucionálne a organizačné zabezpečenie	45

6.1.1	Orgány	45
6.2	Monitorovanie a hodnotenie	45
6.3	Harmonogram realizácie	46
6.3.1	Etapizácia vybraných aktivít	46
7	Záver	47
8	Použité zdroje	48

Zoznam skratiek a značiek

PHRSR – Program hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja

VÚC – vyšší územný celok

ÚPN – územný plán

ÚPD – územno-plánovacia dokumentácia

ŠÚ SR – Štatistický úrad Slovenskej republiky

SODB – Sčítanie obyvateľov domov a bytov

OÚŽP – Okresný úrad životného prostredia v sídle kraja

ČOV – čistiareň odpadových vôd

OP – ochranné pásmo (v časti Analytické východiská)

PHO – pásmo hygienickej ochrany

BPEJ – bonitované pôdno-ekologické jednotky

ÚSES – územný systém ekologickej stability

ZSK – Žilinský samosprávny kraj

ÚEV – územie európskeho významu

CHKO – chránená krajinná oblasť

k.ú. – katastrálne územie

m.n.m – metrov nad morom

Bpv – Balt po vyrovnaní (výškový systém)

OV – občianska vybavenosť

MÚSES – miestny systém ekologickej stability

RÚSES – regionálny systém ekologickej stability

MŽP SR – Ministerstvo životného prostredia Slovenskej republiky

BPEJ – bonitované pôdno-ekologické jednotky

ZSK – Žilinský samosprávny kraj

ÚEV – územie európskeho významu

ÚGKK – Úrad geodézie kartografie a katastra

Zoznam tabuliek

Tabuľka 1: Celkový prírastok obyvateľov (Register obyvateľstva, 2014)	9
Tabuľka 2: Veková štruktúra obyvateľstva (ŠÚ SR, 2013)	10
Tabuľka 3: Vzdelanostná štruktúra obyvateľstva (ŠÚ SR, 2011)	11
Tabuľka 4: Najväčší zamestnávateľia v obci (VšetkyFirmy.sk, 2014)	11
Tabuľka 5: Miera evidovanej nezamestnanosti v okrese Galanta v % (ÚPSVaR, 2015)	12
Tabuľka 6: Prehľad počtu uchádzačov o zamestnanie v obci Kajal za december 2014 (Ústredie práce, sociálnych vecí a rodiny, 2014)	12
Tabuľka 7: Rozpočtové hospodárenie v rokoch 2013 a 2014 (Záverečný účet obce a rozpočtové hospodárenie za roky 2013 a 2014)	13
Tabuľka 8: Bilancia aktív a pasív k 31.12. 2014 (Záverečný účet obce a rozpočtové hospodárenie za roky 2013 a 2014)	13
Tabuľka 9: Evidované záväzky obce k 31.12.2014 (Záverečný účet obce a rozpočtové hospodárenie za roky 2013 a 2014)	13
Tabuľka 10: Stav bytového fondu k 31.12.2014	14
Tabuľka 11: Požiadavky vyplývajúce zo štandardov minimálnej vybavenosti obcí	18
Tabuľka 12: Evidované občianske združenia, odborové a zamestnávateľské organizácie (Ministerstvo vnútra Slovenskej republiky, sekcia verejnej správy, 2015)	19
Tabuľka 13: Ďalšie komunity a spolky pôsobiace v obci	19
Tabuľka 14: Cyklotrasy v okolí obce	21
Tabuľka 15: Ohrozenia v prípade klimatických zmien a extrémov	24
Tabuľka 16: Obsah znečisťujúcich látok v ovzduší (Slovenský Národný Emisný Informačný Systém, 2013)	26
Tabuľka 17: Využitie pôd podľa ŠÚ SR k 31.12.2013 v m ²	27
Tabuľka 18: Kategórie zelene	29
Tabuľka 19: Výstup z PHSR Trnavského samosprávneho kraja	32
Tabuľka 20: SWOT analýza	33
Tabuľka 21: Kľúčové disparity a faktory rozvoja	35
Tabuľka 22: štruktúra rozvojovej stratégie	42

Zoznam grafov

Graf 1: Vývoj počtu obyvateľov (Register obyvateľstva, 2014)	9
Graf 2: Národnostné zloženie (ŠÚ SR, 2011)	10
Graf 3: Vyhodnotenie dotazníkového prieskumu urbánnej bezpečnosti	23
Graf 4: Strom problémov	34

Zoznam obrázkov

Obr. 1: Poloha obce Kajal	8
Obr. 2: Erb a zástava obce Kajal (Štatút obce Kajal, 2007)	8
Obr. 3: Miera evidovanej nezamestnanosti v okresoch k 31.1.2015	12
Obr. 4: Mapa radónového rizika (Čížek, a iní, 2002)	27
Obr. 5: Vyhodnotenie SWOT analýzy	34

Základné údaje

Názov dokumentu:	Program hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja obce Kajal
Obstarávateľ:	Obec Kajal
Spracovateľ:	Ing. arch. Martin Baloga, PhD.
Spracovateľský kolektív:	Bc. Matúš Pružinec Bc. Marián Špacír
Dátum:	Jún 2015

1 Úvod

V tejto časti sa definuje poslanie dokumentu, jeho hlavné akcenty, základné princípy kreovania dokumentu ako i východiskové plánovacie dokumenty. Súčasťou úvodu je i definovanie inštitucionálneho a procesného rámca tvorby dokumentu.

1.1 Základné východiská

Program rozvoja obce je strednodobý strategický dokument. Predstavuje víziu smerovania obce v horizonte niekoľkých rokov a je nástrojom proaktívneho rozvoja. Vďaka svojmu komplexnému obsahu môže zastrešovať ostatné plánovacie dokumenty a odvetvové stratégie. Určením kľúčových cieľov a priorít určuje oblasti, ktorým je potrebné venovať zvýšenú pozornosť. Skladá sa z 5 častí: analytickej, strategickej, programovej, realizačnej a finančnej.

1.2 Legislatívne východiská

Podľa zákona NR SR č. 539/2008 Z. z. o podpore regionálneho rozvoja v platnom znení je Program rozvoja obce strednodobý rozvojový dokument, ktorý je vypracovaný v súlade s cieľmi a prioritami ustanovenými v národnej stratégii a programe rozvoja vyššieho územného celku (ďalej len VÚC), na území ktorého sa obec nachádza. (NRSR, 2008) (MDVRR SR, 2014)

Cieľom programu rozvoja obce Kajal je vypracovanie rozvojovej stratégie na obdobie 8 rokov, t.j. na roky 2016 – 2023 s výhľadom do roku 2040.

1.3 História, charakteristika a vymedzenie územia obce Kajal.

Prvá písomná zmienka o obci pochádza z roku 1297, ako Quayol, neskôr ako Kayul (1361), Kayaly (1449), Alsokayal, Felsewkayal (1476), Kajall (1773), Zemanský Kajál (1920), Kajal (1927); po maďarsky Kajál, Nemeskajal.

Obec patrila zemianskym rodinám, v 18. storočí bola zemianskou obcou. V roku 1828 mala 175 domov a 1250 obyvateľov. Zaoberali sa poľnohospodárstvom. Za 1. ČSR si obec zachovala poľnohospodársky ráz a v rokoch 1938-45 bola pripojená k Maďarsku. JRD bolo založené v roku 1950. (Encyklopedický ústav Slovenskej akadémie vied, 1977)

Kajal je v súčasnosti na úrovni štatistickej územnej jednotky (ďalej len ŠJÚ) LAU 2 (do roku 2002: NUTS 5) ktorá leží v Podunajskej nížine, v údolí Váhu. Územie obce je vymedzené katastrálnou hranicou, v rámci LAU 1 (do roku 2002: NUTS 4) okres Galanta vo VÚC – Trnava. Intravilán obce je obklopený vodnými tokmi lokálnych potokov, takže do obce je možné vstupovať len cez mosty. Územie obce tvorí poľnohospodárska pôda vysokej bonity, ktorá je intenzívne využívaná. Do katastra obce patrí aj časť vodnej plochy vodného diela Kráľová nad Váhom.

Obr. 1: Poloha obce Kajal

Obr. 2: Erb a zástava obce Kajal (Štatút obce Kajal, 2007)

„Erb obce Kajal tvorí v bielo-zelenom štíte do červeného husárskeho kroja odetý husár, so vztýčeným mečom v pravej ruke sediaci na čiernom koni, ktorý stojí na zadných nohách.“ (Štatút obce Kajal, 2007)

2 Analytické východiská

Analytická časť zbiera dáta, informácie a údaje o území vrátane ich sumarizácie a interpretácie prostredníctvom vybraných nástrojov (napr. SWOT analýza, matica TOWS, strom problémov a pod.).

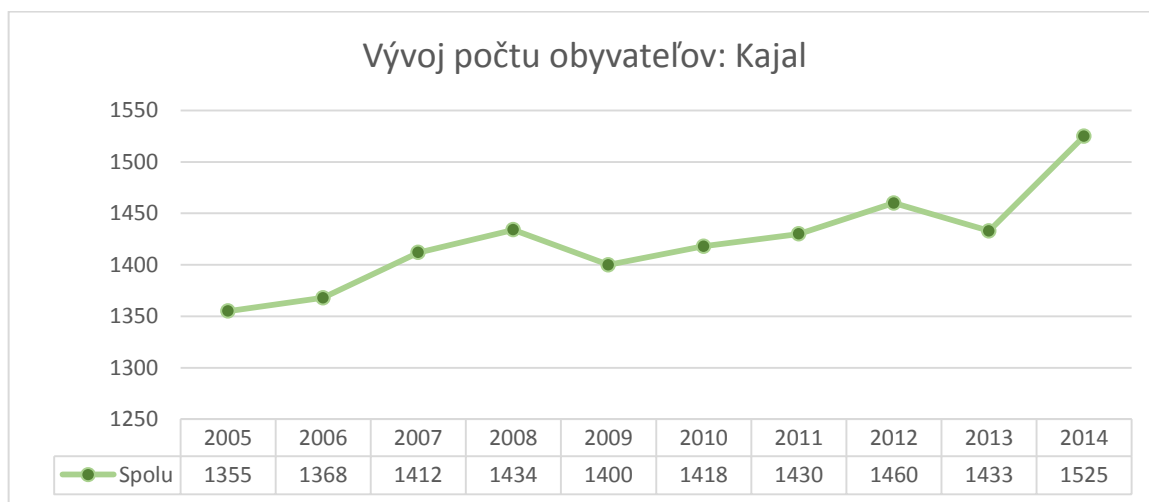
2.1 Socio-ekonomická analýza

2.1.1 Rozvojový potenciál a ľudské zdroje

Táto kapitola predstavuje prehľad o súčasných demografických trendoch a štruktúre ľudských zdrojov, ktoré významne ovplyvňujú vývoj obce.

2.1.1.1 Vývoj počtu obyvateľov

Ku dňu 31.12. 2014 má obec 1525 obyvateľov.

Graf 1: Vývoj počtu obyvateľov (Register obyvateľstva, 2014)

Rok	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Narodení	18	13	14	14	23	15	17	7	18
Zomrelí	16	15	17	25	17	19	16	16	12
Priťahovaní	35	67	37	22	44	40	64	24	104
Odstahovaní	24	21	12	45	32	24	35	42	18
Celkový prírastok	13	44	22	-34	18	12	30	-27	92

Tabuľka 1: Celkový prírastok obyvateľov (Register obyvateľstva, 2014)

V posledných rokoch, tak ako z vyššie uvedených tabuliek vyplýva, obec Kajal vykazuje celkový nárast počtu obyvateľov zapríčinený migráciou a prílivom obyvateľov do obce, čo v budúcnosti môže ovplyvniť, a tak zvrátiť súčasný negatívny trend v podobe prirodzeného úbytku rezidentov.

2.1.1.2 Veková štruktúra obyvateľstva

Rok 2014	Predproduktívny vek 0-14	Produktívny vek 15-64	Poproduktívny vek 65+	Priemerný vek	Index starnutia
Muži	104	587	68	38,84	65,38
Ženy	122	531	113	40,21	92,62
Spolu	226	1 118	181	39,53	80,09

Tabuľka 2: Veková štruktúra obyvateľstva (ŠÚ SR, 2013)

Index populačnej dynamiky

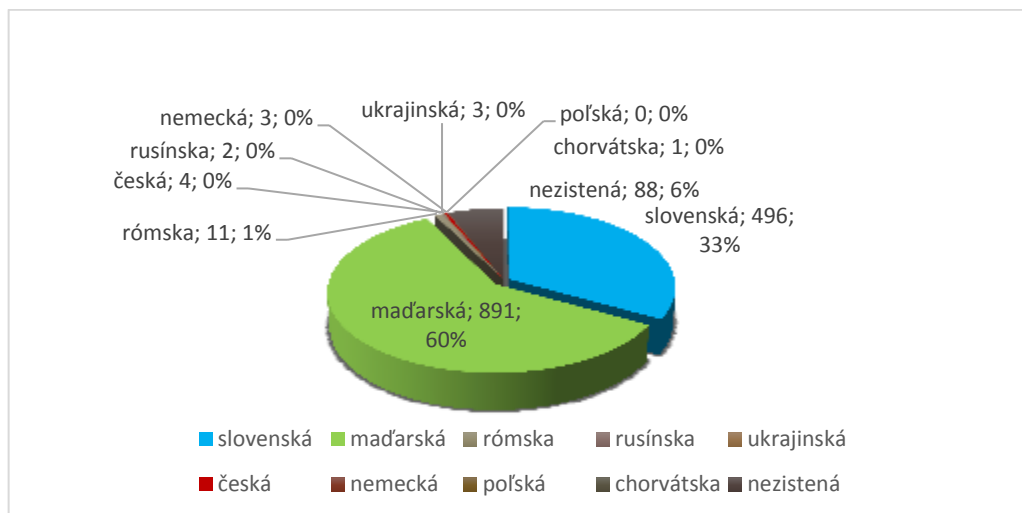
Predproduktívny vek/poproduktívny vek x 100

$$226 / 181 * 100 = 124,9$$

- do 120 regresívny typ populácie
- 121 – 200 stabilný typ populácie
- 201 - 300 progresívny typ populácie

Z vyššie uvedených hodnôt vyplýva, že index populačnej dynamiky, spadá do kategórie stabilizovaného typu populácie. Zachovať, prípadne zvýšiť nárast počtu obyvateľov je možné správnym nastavením stratégie.

2.1.1.3 Národnostné zloženie

Graf 2: Národnostné zloženie (ŠÚ SR, 2011)

Z grafu vyplýva že v obci je väčšinové zastúpenie obyvateľov hlásiaci sa k maďarskej národnosti so 60% zastúpením. Obyvatelia hlásiaci sa k slovenskej národnosti predstavujú 33%.

2.1.1.4 Vzdelanostná štruktúra

Vzdelanie	Základné	Stredné bez maturity	Stredné s maturitou	Vyššie odborné	Vysokoškolské I. stupňa	Vysokoškolské II. stupňa	Vysokoškolské doktorandské	Bez vzdelania	nezistené
Spolu	340	401	274	19	24	132	4	237	4

Tabuľka 3: Vzdelanostná štruktúra obyvateľstva (ŠÚ SR, 2011)

Vo vyššie uvedenom možno vidieť aké najvyššie dosiahnuté vzdelanie má obyvateľstvo obce. Stredné s maturitou má ukončené 19% obyvateľov, vyššie odborné 1% a 11% obyvateľov má ukončené vysokoškolské vzdelanie.

2.1.2 Ekonomika územia

Ekonomiku územia ovplyvňuje viacero faktorov, medzi nich patria: ekonomická štruktúra územia, odvetvová štruktúra podnikov, zamestnanosť a nezamestnanosť.

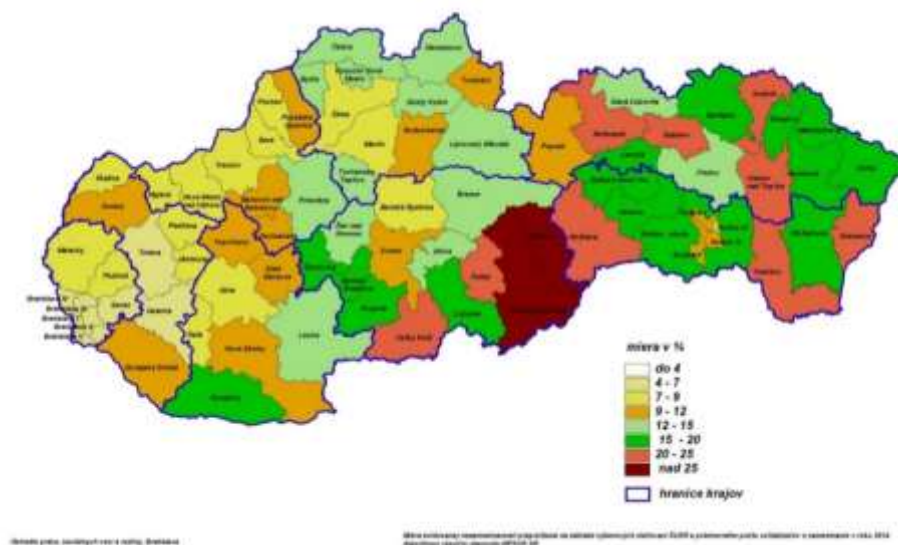
2.1.2.1 Ekonomická štruktúra a pôsobenie podnikov

V obci Kajal je za rok 2013 evidovaných 91 fyzických a 34 právnických osôb. V nasledujúcej tabuľke sú uvedení najväčší zamestnávateľia v obci.

Počet zamestnancov	Zoznam firiem (predmet podnikania)
10-49	DS stav, s.ro. (zemné práce) Obec Kajal (všeobecná verejná správa) GAaRONA s.r.o. (cukrárska výroba) Poľnohospodárske družstvo Topoľnica so sídlom v Kajali (chov dojníc)
5-9	Hydro Real Group s.r.o. (Výstavba rozvodov pre plyn a kvapaliny) Pavel Gergác (Výroba ostatných textilných výrobkov okrem odevov, maloobchod, veľkoobchod) SO-LO spol. s.r.o. (Ubytovanie v ubytovniach a ostatné dočasné ubytovanie) Bohuš Šesták – Veľkosklad s.r.o. (ostatné pomocné obchodné činnosti i.n.)

Tabuľka 4: Najväčší zamestnávateľia v obci (VšetkyFirmy.sk, 2014)

2.1.2.2 Nezamestnanosť

Obr. 3: Miera evidovanej nezamestnanosti v okresoch k 31.1.2015

Rok	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
%	7,91	6,64	4,75	3,44	2,84	6,16	6,29	6,52	7,20	6,75	5,43

Tabuľka 5: Miera evidovanej nezamestnanosti v okrese Galanta v % (ÚPSVaR, 2015)

Od roku 2001 mal vývoj evidovanej miery nezamestnanosti v okrese Galanta klesajúci trend, pričom obrat nastal v roku 2008, kedy uvedený ukazovateľ dosiahol najnižšiu hodnotu. V priebehu rokov 2009 – 2012 znova začala stúpajúca tendencia, kde hodnota zotrúva pod hranicou 7%. Viď tabuľka č. Podľa zistení Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny miera evidovanej nezamestnanosti (MEN) k 31. 12. 2014 v okrese Galanta pri absolútnom disponibilnom počte uchádzačov o zamestnanie (UoZ) v počte 3 140 dosiahla hodnotu 5,43%, čo je najnižšia MEN zo všetkých mimo bratislavských okresov v SR. Okres Galanta sa k 1.1. 2014 umiestnil v rámci evidencie nezamestnanosti na SR z počtu 79 okresov na 77. mieste. (ÚPSVaR, 2015)

Počet UoZ	z toho	v tom podľa najvyššie dosiahnutého vzdelania						
	ženy	Neukončené základné vzdelanie	Základné vzdelanie	Stredné odborné vzdelanie	Úplné stredné odborné vzdelanie	Úplné stredné všeobecné vzdelanie	Vysokoškolské vzdelanie prvého stupňa	Vysokoškolské vzdelanie druhého stupňa
61	30	2	13	28	10	2	1	5

Tabuľka 6: Prehľad počtu uchádzačov o zamestnanie v obci Kajal za december 2014 (Ústredie práce, sociálnych vecí a rodiny, 2014)

Na základe uvedenej tabuľky možno konštatovať, že najvyšší podiel na počte uchádzačov o zamestnanie (UoZ) má obyvateľstvo so základným a stredným odborným vzdelaním ako najvyšším dosiahnutým stupňom.

2.1.3 Ekonomika samosprávy

Jedným z determinantov budúceho rozvoja obce je jej finančné zdravie, ktoré možno posúdiť na základe rozpočtového hospodárenia, majetku, dlhového zaťaženia a schopnosti splácať úvery.

	2013	2014
Bežné príjmy	473 313	452 606
Bežné výdavky	451 909	400 902
Kapitálové príjmy	317 546	14 007
Kapitálové výdavky	1 639	109 526
Príjmové finančné operácie	27 892	118 791
Výdavkové finančné operácie	332 986	53 210
Konečný výsledok/prebytok	32 217	21 765

Tabuľka 7: Rozpočtové hospodárenie v rokoch 2013 a 2014 (Záverečný účet obce a rozpočtové hospodárenie za roky 2013 a 2014)

Stav k 31.12.2014	
Aktíva – Majetok spolu	1 464 225, 23
Pasíva – Vlastné imanie a záväzky spolu	1 462 586, 15

Tabuľka 8: Bilancia aktív a pasív k 31.12. 2014 (Záverečný účet obce a rozpočtové hospodárenie za roky 2013 a 2014)

Záväzky voči	suma
bankám	113 155,47
bankám	6 659,87
štátnym fondom (ŠFRB,ŠF)	187 347,77
dodávateľom	17 874,22
štátnemu rozpočtu	0
zamestnancom	9 524,37
poisťovniam a daňovému úradu	7 158,87
ostatné	3 466,20

Tabuľka 9: Evidované záväzky obce k 31.12.2014 (Záverečný účet obce a rozpočtové hospodárenie za roky 2013 a 2014)

Celkové príjmy obce činili v roku 2013 spolu 818 751 eur a v roku 2014 príjmy spolu činili 585 404 eur. Na splácanie dlhov v roku 2014 bola použitá čiastka 53 210,62 eur, na základe čoho je definovaný pomer dlhovej služby k bežným príjmom z predošlého obdobia na úrovni cca. 11%. Pomer celkovej hodnoty záväzkov (vrátane štátnych fondov) k bežným príjmom v predošlom období činí 73 %. Na záväzkoch obce sa najvýraznejšie podieľajú záväzky voči štátnym fondom a to sumou 187 347,77 eur. Na základe spomenutého možno konštatovať, že dlhové zaťaženie obce predstavuje isté riziko pri financovaní nákladnejších aktivít v budúcnosti, preto sa odporúča využívať viac možnosti financovania aktivít obce z externých zdrojov.

2.1.4 Bytový a domový fond

Počet bytov v bytových domoch	Počet domov		
19	626		
	Z toho		
	obývaných	Na rekreáciu	Domovy pre seniorov
	600	3	2

Tabuľka 10: Stav bytového fondu k 31.12.2014

Obložnosť bytových jednotiek v obci je identifikovaná na úrovni 2,54 obyvateľa na byt. Obec disponuje 12 nájomnými bytmi.

2.1.5 Občianska vybavenosť

Občianska vybavenosť, ďalej len OV, je zastúpená prevádzkami potravinárskeho i nepotravinárskeho tovaru a prevádzkami s ponukou služieb, kde je OV priamo viazaná na obytné súbory.

V obci sa nenachádzajú plochy, vyhradené pre vyššiu občiansku vybavenosť, ani funkcie presahujúce rámec miestneho významu.

2.1.5.1 Sociálna infraštruktúra

Pod sociálnu infraštruktúru spadajú možnosti bývania, sociálnej a zdravotnej starostlivosti, vzdelávacie inštitúcie a voľnočasové aktivity.

2.1.5.1.1 sociálna starostlivosť

Trnavský samosprávny kraj eviduje v obci dve zariadenia sociálnych služieb, ktoré patria neverejným poskytovateľom.

Zariadenie pre seniorov Simeon sa nachádza na Višňovej ulici a spravuje ho Centrum sociálnych služieb pre starších občanov SAMARITÁN so sídlom v Galante.

Domov sociálnych služieb Kajal sa nachádza v lokalite Kaskády a je v správe neziskovej organizácie Služby pre seniorov. Senior CARE Kaskády ku dňu 1. 1. 2015 má kapacitu 80 lôžok.

2.1.5.1.2 zdravotná starostlivosť

Zariadenia zdravotnej starostlivosti sa v obci nenachádzajú a obyvatelia využívajú tie v okolitých obciach.

2.1.5.1.3 vzdelávanie

V obci sa nachádza materská škola (3 triedy) a Základná škola s vyučovacím jazykom maďarským (1. až 4. ročník.)

2.1.5.2 kultúra a kultúrne dedičstvo

Základnú infraštruktúru pre kultúru v obci predstavuje Dom kultúry. Okrem obce sa na kultúrnom živote obce významne podieľajú Klub dôchodcov a CSEMADOK – Maďarský spoločenský a kultúrny zväz na Slovensku. V obci sa nachádza aj obecná knižnica.

Kultúrne podujatia:

- február: Maškarný pochod, Ples starostu
- máj: Deň matiek
- v lete: Obecné dni
- október: Deň dôchodcov
- december: Mikuláš, Vianočný koncert

Medzi najvýznamnejšie kultúrne dedičstvo patrí:

- Rímskokatolícky kostol Ružencovej P. Márie – postavený v 16. storočí pôvodne v renesančnom slohu a koncom 19. storočia prestavaný v neobarokovom slohu, posledná rekonštrukcia prebehla v 90. rokoch minulého storočia
- Evanjelický kostol - postavený v roku 1898 v neogotickom slohu, stavba prešla rozsiahlou rekonštrukciou rovnako v 90. rokoch
- Socha sv. Jána Nepomuckého
- Križanov kríž a sv. Trojica

- Pamätník založenia obce (pred obecným úradom) a pamätné vyrezávané stĺpy (v parku)

2.1.5.3 šport a rekreácia

Zázemie pre šport a rekreáciu predstavujú najmä:

- lokalita Kaskády – predstavuje nábrežie vodnej nádrže Kráľová, podmienky vodnej nádrže umožňujú využitie pre vodné športy, v lokalite sa nachádza tiež hotel s možnosťami aktívneho oddychu,
- futbalový štadión
- športovo strelecký klub
- kynologický klub
- rybník Košťán v obci
- kulturistický klub

2.1.6 Požiadavky vyplývajúce zo štandardov minimálnej vybavenosti obcí

Obec Kajal patrí do kategórie obcí s počtom obyvateľov nižším ako 2000, pre ktoré vyplývajú požiadavky uvedené nižšie.

Oblasť	Požiadavka na minimálnu vybavenosť	Poznámka
Školstvo	Materská škola	Existuje (vyžaduje sa min. 10 a maximálne 22 detí a dostupnosť 400 m)
	ZŠ (1.- 4. ročník – pri predpoklade že sa prihlási aspoň 30 žiakov) a školský klub	V obci funguje škola s 1. – 4. ročníkom (vyžaduje sa dostupnosť 500 – 800 m)
Telovýchova a šport	Ihrisko pre deti	Existuje
	Ihrisko pre mládež a dospelých	Existuje
	Ihrisko maloplošné (menej ako 2000 m ²)	Existuje
	Otvorená ľadová plocha	Funkciu prirodzeného klziska môže plniť rybník Košťán
Cestovný ruch	Penzióny, turistická informačná kancelária (ak sa jedná o významné turistické a rekreačné centrum)	V obci existujú ubytovacie zariadenia (hotel Kaskády a hotel Merci)
Zdravotníctvo	Všeobecná ambulancia (záväzná)	V obci sa nenachádza
	Zariadenia na poskytovanie jednodňovej zdravotnej starostlivosti ako alternatívne vybavenie	V obci sa nenachádza
	Lekárneň	V obci sa nenachádza
Sociálne služby	Denné centrum (odporúčané) Zariadenie pre seniorov, opatrovateľskej služby, denný stacionár, opatrovateľská služba, jedáleň, práčovňa a stredisko osobnej hygieny (predstavovať môžu alternatívne doplnenie vybavenia)	V obci existuje zariadenie pre seniorov a domov sociálnych služieb, čo pokrýva požiadavky.
Maloobchod	Potraviny, zmiešaný tovar	Existuje (požaduje sa 120 m ² na 1000 ob.)
	Špecializovaný obchod (integrované zariadenia)	Existuje

Oblasť	Zariadenie	Poznámka
Verejné stravovanie	Cukráreň (odporúčaná) Reštaurácia, kaviareň, pohostinstvo, hostinec, cukráreň a bar	V obci sa nachádzajú prevádzky ponúkajúce verejné stravovanie
Služby	Služby remeselníkov (stolárske práce, maľovanie, zasklievanie, oprava a údržba motorových vozidiel...)	V obci sa nachádzajú viaceré remeselné služby
	Prenájom a lízing (rekreačných a športových potrieb, automobilov a ľahkých motorových vozidiel, kancelárskych zariadení, médií,)	V obci sa nenachádza
	Oprava počítačov a spotrebnej elektroniky	V obci sa nenachádza
	Opravné služby pre domácnosť	V obci sa nenachádza
	Osobné služby (kadernícke, kozmetické, pohrebné, ...)	V obci sa nachádzajú viaceré služby
Kultúra a iné	Obecná knižnica, polyfunkčné kultúrne zariadenie (altern. doplnenie vybav.) Kultúrno-osvetové zariadenia	Existuje kultúrny dom a obecná knižnica
	Kostoly, pastoračné centrá, modlitebne, ...	V obci sa nachádzajú dva kostoly.
	Cintoríny, domy smútku, krematória, ...	Obec disponuje cintorínom s domom smútku

Tabuľka 11: Požiadavky vyplývajúce zo štandardov minimálnej vybavenosti obcí

2.1.7 Komunity a spolky

Komunity a spolky združujú obyvateľov a podieľajú sa na tvorbe podmienok spoločenského života v obci.

Občianske združenia
Doberman klub - Slovakia
Futbalový klub Kráľová nad Váhom
Hamvas Banda
Klub športovej kynológie - Kajal
MALÝ STROM
Miestny rybársky spolok Kajal
MKK Kajal
Šachový klub Kajalskí vlci
Samostatné rodičovské združenie Santal pri Materskej škole Kajal
SCUTUM - GSA
Telovýchovná jednota Kajal
Združenie vlastníkov poľných pozemkov k.ú. Kajal - Topoľnica

Odborové organizácie a zamestnávateľské organizácie
Základná organizácia OZ - PŠ a V Materská škola Kajal

Tabuľka 12: Evidované občianske združenia, odborové a zamestnávateľské organizácie (Ministerstvo vnútra Slovenskej republiky, sekcia verejnej správy, 2015)

Ďalšie komunity a spolky pôsobiace v obci
CSEMADOK – Maďarský spoločenský a kultúrny zväz na Slovensku
Klub dôchodcov
Slovenský červený kríž
miestny zväz poľovníkov „ČEMEZKA“

Tabuľka 13: Ďalšie komunity a spolky pôsobiace v obci

2.1.8 Partnerstvá a spolupráca

2.1.8.1 MAS Dudváh

Miestne akčné skupiny vznikajú na základe partnerstva medzi verejným, mimovládny a súkromným sektorom a môžu poberať nenávratné finančné príspevky z programu rozvoja vidieka na základe prístupu LEADER.

Obec Kajal je členom miestnej akčnej skupiny (MAS) Dudváh, ktorá v roku 2008 spracovala „Stratégiu integrovaného rozvoja Mikroregiónu Dudváh“, kde sa za strategický cieľ stanovilo: „Zvýšiť kvalitu života obyvateľov Mikroregiónu Dudváh prostredníctvom rozvoja miestnej infraštruktúry, služieb a hospodárstva, zlepšenia stavu životného prostredia a zvýšenia vzdelanostnej úrovne a aktivít miestneho obyvateľstva“.

Členovia MAS Dudváh: Čierna Voda, Čierny Brod, Dolná Streda, Gáň, Kajal, Košúty, Malá Mača, Matúškovo, Mostová, Topoľnica, Váhovce a Veľká Mača.

MAS Dudváh je zapojená do projektu regionálnej značky: „regionálny produkt – Malodunajsko-Galantsko“.

Obec Kajal v rámci MAS Dudváh realizovala projekt „Rekonštrukcia námestí v obci Kajal“.

2.1.9 Identita obce (genius loci)

Kajal je pokojná obec v Podunajskej nížine neďaleko rieky Váh. Je miestom, pre ktoré je okrem iného typický rybník Košťán s rozsiahlym parkom priamo v obci. Pre celú Podunajskú nížinu je charakteristická úrodná zem, poľnohospodárske tradície a bohaté podzemné vodné zdroje. Obyvateľstvo žijúce v obci je vo svojej každodennosti naviazané na okolité mestečky Galantu a Šaľu. Na formovaní ducha miesta sa v obci podieľa aj vodná nádrž Kráľová, ktorá predstavuje aj rekreačný potenciál.

2.2 Územno-technická analýza

2.2.1 Základné údaje o území

Kataster obce sa nachádza v okrajovom pásme ťažiska osídlenia prvej úrovne – Trnava, Nitra a územím v smere cestnej komunikácie I/75 prechádza rozvojová os 3. stupňa Senec – Nové Zámky, v časti medzi mestami Galanta- Šaľa, kde sa obec nachádza. (Aurex, 2014)

Obec sa nachádza v Podunajskej nížine, katastrálne územie sa nachádza na pravom brehu vodnej nádrže Kráľová na rieke Váh. Reliéf územia je tvorený rovinou s minimálnymi prevýšeniami.

2.2.2 Doprava

2.2.2.1 Cestná doprava

Najvýznamnejšiu dopravnú cestu predstavuje cesta I. triedy č. 75, ktorá vedie na trase Sládkovičovo – Galanta – Šaľa – Nové Zámky – Veľký Krtíš – Lučenec. V západnej časti katastrálneho územia je napojenie cesty II/507 smerom na Sered'. Územím obce taktiež vedú cesty III. triedy č. 075002, č. 508004 (Kajal – Váhovce – Dolná Streda) a úsek cesty č. 508003 (Kajal – Topoľnica - Matúškovo).

Najbližším pripojením na cestu R1 (Trnava – Nitra – Banská Bystrica) je mimoúrovňová križovatka s cestou 507 v katastrálnom území Dolná Streda.

2.2.2.2 Vnútrosídlná doprava

Vnútrosídlná doprava, je v obci zastúpená podielom, z ktorých najvýznamnejšie je postavenie bicyklovej dopravy, ako jedného zo základných vnútrosídlných dopravných systémov a ekologicky najefektívnejšieho druhu dopravy. V rámci vnútrosídlnych dopravy je tiež zahrnutý pešia doprava, a to v častiach vyhradených pre tento pohyb pozdĺž miestnych komunikáciách. Parkovanie, statická doprava je zastúpená individuálne, vo forme samostatného parkovania na súkromných pozemkoch a v blízkosti budov s administratívnymi, občianskymi i obytno-vybavenostnými funkciami (Obecný úrad Kajal; Potravinový COOP Jednota Galanta, Kajal; Senior Care Kaskády; individuálne parkovanie pri plochách bývania)

2.2.2.3 Hromadná doprava

V obci Kajal sa nachádzajú tri zastávky SAD. Autobusové linky premávajú na trase Galanta-Kajal- Šaľa a prevádzkuje ich spoločnosť SAD Dunajská Streda, a.s.

Integrovaný regionálny systém hromadnej dopravy zabezpečuje organizáciu a prepojenie hlavných zložiek hromadnej cestnej dopravy v hlavných smeroch pohybu cestujúcich, ktorými pre riešené územie sú:

- cesty do obvodného/okresného centra Galanta (5 km),
- cesty do mesta Šaľa (10 km).

2.2.2.4 Cyklistická doprava

Časťou územia pri V.n. Kráľová prechádza pre riešené územie najvýznamnejšia cyklotrasa Vážskej cyklomagistrály (celková dĺžka trasy: 155 km).

Cyklotrasy v okolí obce Kajal
Cyklotrasa číslo: 2101
Okruh Šala
Vážska cyklomagistrála
Cyklotrasa číslo: 8210
Cyklotrasa číslo: 5110
Cyklotrasa Sered' - zelená
Sered' - Bojničky / Borody
Cyklotrasa Sered' - modrá
Šoporňa - Dvorníky / spojovacia trasa
Cyklotrasa číslo: 8232

Tabuľka 14: Cyklotrasy v okolí obce

V rámci ďalšieho rozvoja cyklistickej dopravy v území má Kajal rezervy v rámci smerovania lokálnych cyklistických trás.

Smerovanie lokálnych cyklistických trás je orientované na:

- vzťahy na centrálnu časť obce, resp. miestnych častí,
- vzťahy k rekreačným cieľom súvisiacim s cyklistickou trasou pozdĺž Váhu,
- vzťahy k rekreačným cieľom v okolí vodnej nádrže Kráľová.

(oma.sk, 2015)

2.2.2.5 Železničná doprava

Územím obce Kajal neprechádza železničná trať. Približne 2 km od obce prechádza železničná trať č. 120 (Bratislava – Galanta – Nové Zámky - Štúrovo) a najbližšia železničná zastávka sa nachádza v susednej obci Topoľnica.

2.2.2.6 Letecká doprava

Najbližším letiskom je neverejné vnútroštátne civilné letisko v Kráľovej pri Senci a najbližším medzinárodným letiskom je Letisko M.R. Štefánika v 60 km vzdialenosti v Bratislave.

2.2.2.7 Vodná doprava

Do východnej časti obce zasahuje Vážska vodná cesta s označením E81 resp. C-E81. Vážska vodná cesta v koncepčných materiáloch predstavuje cestu medzinárodného významu, ktorá by mala v budúcnosti prepojiť rieku Dunaj s riekami Odra a Visla. Dobudovaný je úsek Sered' – Komárno.

V predmetnom území sa nachádza vodná nádrž Kráľová s plavebnou komorou triedy VI.a . Na vodnej nádrži je povolená plavba menších plavidiel. (Dopravný úrad, 2013)

2.2.3 Technická infraštruktúra

2.2.3.1 Zásobovanie elektrickou energiou

Obec je napájaná elektrickou energiou z VN vzdušného vedenia č. 448, ktoré prechádza v blízkosti obce pri hlavnej ceste Galanta – Šaľa. Súčasný stav zodpovedá terajším požiadavkám, ale v prípade potreby navýšenia odberu elektrickej energie pre nové lokality vytvoriť novú samostatnú transformačnú stanicu s prípojkou VN na základe konzultácie a spolupráce so správcom a vlastníkom distribučnej siete – ZSE a.s. Bratislava.

2.2.3.2 Zásobovanie plynom

Obec Kajal je napojená na plynovodnú sieť Slovenského plynárenského priemyslu, a.s., Bratislava. Organizačne spadá pod Lokálne centrum Nitra.

Cez obec Kajal v súčasnej dobe neprechádza hlavná línia plynovodu s vysokým tlakom (VTL). Obec je napojená na hlavnú líniu VTL plynovodu o dimenzii DN 500/4,0 MPa v smere Bratislava – Šaľa, prostredníctvom VTL plynovej prípojky a regulačnej stanice plynu RS 1200 VTL/STL pri obci Topoľnica. Celková existujúca maximálna hodinová kapacita regulačnej stanice činí 1200 m³ zemného plynu za hod. Obec Kajal je plynofikovaná prostredníctvom siete so stredným tlakom a s menovitou svetlosťou potrubia do 100 mm.

Súčasný vetvenie siete pokrýva zastavané územie obce. V súčasnosti je pri maximálnom prevádzkovom odbere dostatočný tlak v plynovodnej sústave.

2.2.3.3 Zásobovanie pitnou vodou

Verejný vodovod bol budovaný v období 1988-2010. Verejný vodovod v obci Kajal tvorí jedno tlakové pásmo, zdrojom vody pre zásobovanie obce je skupinový vodovod Kajal-Topoľnica, ktorý je napojený na diaľkový skupinový vodovod Jelka – Galanta – Nitra. Skupinový vodovod Kajal -Topoľnica je zásobovaný cez prívodné potrubie DN 150 – z diaľkovodu do objektu zemného vodojemu 2x250 m³.

Počet obyvateľov zásobovaných z verejného vodovodu je 1 426 obyvateľov, t.j. 94%. Časť obyvateľstva je zásobená zo studní v samotnej obci, alebo z výtokových stojanov. Obec Kajal má v súčasnosti 100 % pokrytie vodovodným potrubím. Do budúcnosti je potrebné rozširovať vodovodné siete v nových uliciach, realizovať rekonštrukcie nevyhovujúcich a prestarnutých potrubí, zvyšovať podiel zásobovaných obyvateľov. Všetky nároky na zdroje pitnej vody sa aj výhľadovo predpokladá pokrývať prívodom vody z Jelky.

Spotreba vody:

- obyvateľstvo	26 650 m ³ /rok
- priemysel	237 m ³ /rok
- pre ostatných odberateľov	2 301 m ³ /rok
- celkom	29 188 m ³ /rok

Na vodovodnú sieť okrem obyvateľstva je napojená aj občianska a technická vybavenosť. Poľnohospodárske družstvo má vybudovaný samostatný vodovodný systém. V južnej časti areálu je vŕtaná studňa s malým zemným vodojemom o objeme do 20 m³ a s AT-stanicou. Ročná spotreba vody Q roč = 23 500 m³ /rok.

2.2.3.4 Odvádzanie odpadových vôd

V súčasnosti je celá obec Kajal odkanalizovaná. Výstavba kanalizácie bola realizovaná v r. 2008 až 2010. Odpadové vody sú odvádzané z obce do čistiarne odpadových vôd v Galante.

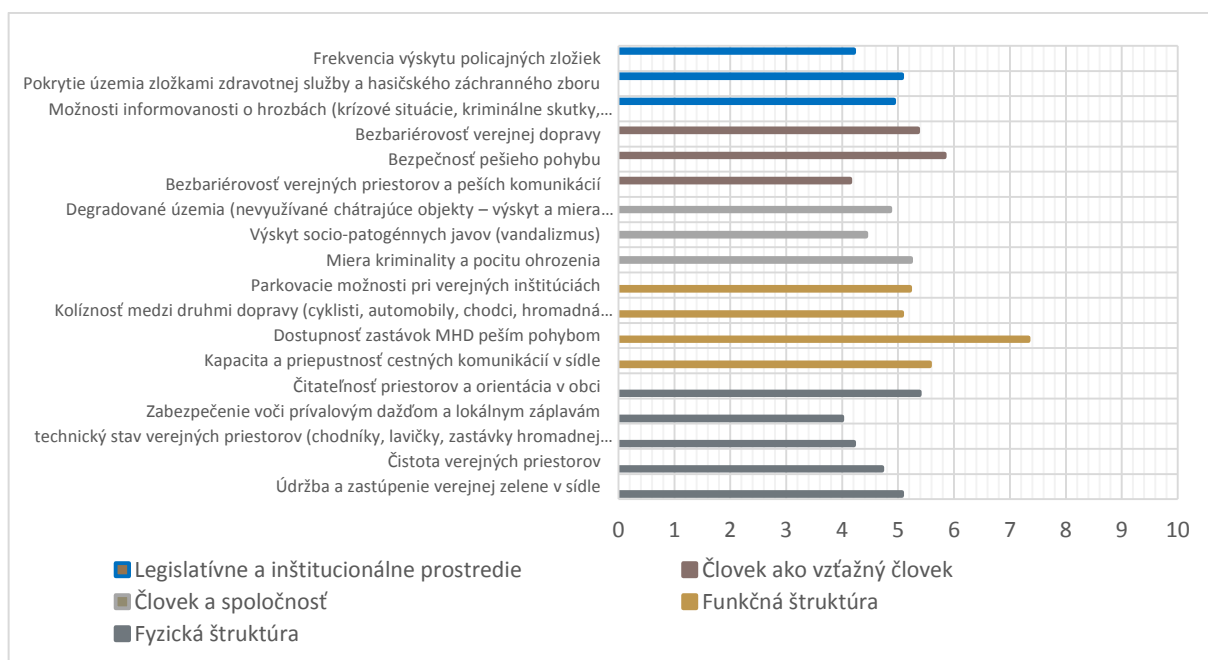
Obec Kajal má v súčasnosti 100 % pokrytie kanalizačným potrubím. Celkovo je pripravených cca 500 kanalizačných prípojk. Ku dňu spracovania prieskumov bolo pripojených na verejnú kanalizačnú sieť 257 ks prípojk. Z celkového počtu obyvateľov 1522 to je 848 obyvateľov, t.j. 56 %.

2.2.3.5 Telekomunikačná sieť

2.2.4 Urbánna bezpečnosť

Urbánnu bezpečnosť možno charakterizovať ako akýkoľvek druh bezpečnosti človeka v rámci zastaveného územia obce alebo mesta, kam má obyvateľstvo voľný prístup (teda v rámci verejných priestorov s dôrazom na exteriérové priestory), resp. akýkoľvek druh bezpečnosti človeka súvisiaceho s javmi a aktivitami v týchto verejných priestoroch. (Finka, a iní, 2012)

Prieskum urbánnej bezpečnosti bol vykonaný formou dotazníkového prieskumu, výsledné (priemerné) hodnoty sú uvedené v nasledujúcom grafe.

Graf 3: Vyhodnotenie dotazníkového prieskumu urbánnej bezpečnosti

Najpozitívnejšie vnímaným javom je dostupnosť zastávok MHD resp. SAD peším pohybom. Za najnegatívnejšie aspekty občania považujú zabezpečenie proti prívalovým dažďom a lokálnym záplavám. Negatívne sú vnímané tiež javy ako technický stav verejných priestorov, bezbariérovosť pešieho pohybu a výskyt socio-patogénnych javov ako napr. vandalizmus.

2.2.5 Limity využitia územia_ (územno-technické limity, ochranné pásma)

Medzi limity využitia územia v rámci územno-technickej časti zahrňame priestorové požiadavky a ochranné pásma dopravného a technického vybavenia v území.

2.3 Prírodno-environmentálna analýza

2.3.1 Ekosystémové služby a adaptabilita na zmeny klímy

Ekosystémové služby predstavujú prínosy a úžitky, ktoré poskytujú ekosystémy, napr. voda, potraviny, drevo, tvorba pôdy, čistenie ovzdušia a vody, ochrana pred povodňami a suchom, opeľovanie plodín a ďalšie. Ľudská činnosť však ničí biodiverzitu a znižuje odolnosť a schopnosť zdravých ekosystémov poskytovať túto širokú škálu tovarov a služieb. (Ministerstvo životného prostredia Slovenskej republiky, 2015)

Hlavnými zdrojmi ekosystémových služieb sú: vrbovo – topoľové lužné lesy, rozptýlená vegetácia v rámci poľnohospodárskej krajiny, orná pôda, záhrady, verejná zeleň v sídle, izolačná zeleň, trvalé trávne porasty, pobrežné krovinové biotopy a vodná a močiarna vegetácia

Nižšie uvedená tabuľka uvádza možné ohrozenia, resp. dopady, ktoré môžu byť vyvolané klimatickými zmenami alebo klimatickými extrémami.

Klimatická charakteristika	Dopady na životné prostredie	Dopady na obyvateľstvo	Najviac ohrozené prvky
teplota (zvýšenie počtu extrémnych horúcich dní, zvýšenie priemernej teploty)	zmeny v druhovej štruktúre drevín, hrozba úbytku drevín, zmena vlastností a funkcie pôd (vysychanie pôd,...), ohrozenie zamokrených lokalít	Potreba väčšieho množstva vody (osobné aj hospodárske účely), ohrozenie mikroklimy v obci, ohrozenie detí a vyššej vekovej kategórie	záhrady, parky, uličné stromoradia, mokrade, prirodzené lesné porasty, polia, niektoré skupiny obyvateľstva
Pokles zrážok, sucho	usychanie vegetácie, oslabenie drevín, zvýšené riziko lesných požiarov, ohrozenie biotopov zamokrených lokalít, zníženie kvality plodín	Potreba väčšieho množstva vody (osobné aj hospodárske účely)	Lesy, nelesná zeleň, mokrade, polia
prívalové zrážky, príliš časté zrážky	Vyšší výskyt vodnej erózie, zníženie kvality plodín, oslabenie koreňového systému, ochudobnenie pôdy o živiny	Možné ohrozenia lokálnymi záplavami, vysoká hladina povrchových vôd, obmedzenie poľnohospodárskych činností (stojatá voda na poliach), vysoká hladina spodnej vody	Polia, nelesná zeleň, záhrady, objekty
poveternostné extrémy (veterné smršte, snehové kalamity, poľadovica)	poškodzovanie drevín, vývraty, zlomy, zvýšená miera veternej erózie, zníženie kvality plodín	Negatívny vplyv na dopravnú obsluhu, nárazový vietor	Polia, nelesná zeleň, záhrady, lesy, objekty

Tabuľka 15: Ohrozenia v prípade klimatických zmien a extrémov

Odporúčané opatrenia: regulácia vodného manažmentu, podpora územného systému ekologickej stability, podpora zelenej a modrej infraštruktúry, stabilizácia teploty v zastavanom území, zvýšenie retencie vody v území, zníženie podielu monokultúr a veľkolánových polí

2.3.2 Geomorfologické členenie a geológia

Z hľadiska geomorfologického členenia územie patrí do Alpsko-himalájskej sústavy, podsústavy Panónska panva, provincie Západopanónska panva, subprovincie Malá dunajská kotlina, oblasti Podunajská nížina, celku Podunajská rovina, podcelku Podunajská rovina a jej časti Salibská mokrad'.

Po morfolologickej stránke reliéf možno označiť za rovinatý s výskytom nív. Morfológickými činiteľmi, ktorí ovplyvňujú ráz územia sú popri východnom okraji územia pretekajúci tok Váh a priamo cez územie pretekajúci Kajalský kanál. (Mazúr, a iní, 1986)

Z hľadiska výskytu geodynamických javov je územie stabilné. V území obce Kajal sa v nenachádza žiadne ložisko rudných, nerudných surovín, ropy a plynu. Fluviálne sedimenty Váhu však predstavujú vhodné stavebné suroviny. (ŠGÚ DŠ, 2013)

2.3.3 Dobývacie priestory

V predmetnom území sa nachádza výhradné ložisko dobývacieho priestoru 626 – Šoporňa, kde sa ťažia štrkopiesky a piesky a je v správe spoločnosti V.D.S a.s., Bratislava.

2.3.4 Klimatické podmienky

Územie sa zaraduje podľa mapy klimatických oblastí do oblasti teplej, suchej, s miernou zimou a dlhším slnečným svitom. Priemerná ročná teplota sa pohybuje okolo 10 °C. Najchladnejším mesiacom je január s priemernou mesačnou teplotou 0,4 °C až – 2,8 °C a najteplejším je mesiac júl s priemernou mesačnou teplotou 20,4 °C až 22,2 °C. Priemerné ročné zrážky dosahujú 400 až 670 mm (Lapin, a iní, 1990).

2.3.5 Fauna a flóra

Podľa fytogeografického členenia Slovenska (Futák, 1980) patrí hodnotená lokalita do oblasti panónskej flóry (Pannonicum), obvodu eupanónskej xerothermnej flóry (Eupannonicum), okresu Podunajská nížina.

Z ekologického hľadiska nachádzame na tomto území rôzne typy biotopov a na ne viazané spoločenstvá živočíchov. Dotknuté územie je prevažne intenzívne poľnohospodársky využívané, a preto tu nachádzame najmä biotopy kultúrnej krajiny (polia, rozptýlená zeleň a pod.). Z vodných biotopov sa v území vyskytujú umelo vytvorené kanály v poľnohospodárskej krajine a lužné porasty zachované pozdĺž Váhu.

Potenciálna prirodzená vegetácia je vegetáciou, ktorá by sa za daných klimatických, pôdných a hydrologických pomerov vyvinula na určitom mieste (biotope), keby vplyv ľudskej činnosti ihneď prestal. Súčasná rekonštruovaná prirodzená vegetácia je predpokladanou vegetáciou, ktorá by pokrývala určité miesto bez vplyvu ľudskej činnosti počas historického obdobia.

Podľa Mapy potenciálnej prirodzenej vegetácie (Michalko a kol. , 1986):

- lužné lesy nížinné
- lužné lesy vrbovo-topoľové
- dubové xerothermofilné lesy ponticko-panónske

Reálna vegetácia predstavuje v porovnaní s potenciálnou vegetáciou súčasný stav vegetácie, ktorá je značne odlišná. Reálna vegetácia je zastúpená v nasledovných biotopoch:

- intenzívne obhospodarované polia
- vrbovo – topoľové lužné lesy
- rozptýlenej vegetácie v rámci poľnohospodárskej krajiny
- trvalé trávne porasty
- pobrežné krovinné biotopy
- vodná a močiarna vegetácia

2.3.6 Ovzdušie (stav, znečisťovatelia)

Obsah znečisťujúcich látok v okrese Galanta s vyjadrením jeho podielu v Trnavskom kraji a v celej SR je vyjadrený v tabuľke nižšie.

Látky	Hodnota v okrese Galanta	Hodnota v TTSK	Podiel v TTSK	Hodnota SR	Podiel v SR
Tuhé znečisťujúce látky – TZL (t)	37, 286	189, 499	19,7 %	6 723, 013	0,55 %
Oxid siričitý SO ₂ (t)	258, 414	435,246	59,4 %	49 957, 866	0,52 %
Oxidy dusíka NO ₂ (t)	220, 798	931, 797	23,7 %	30 074, 893	0,73 %
Oxid uhoľnatý CO (t)	98, 994	595,150	16,6 %	135 705, 619	0,07 %

Tabuľka 16: Obsah znečisťujúcich látok v ovzduší (Slovenský Národný Emisný Informačný Systém, 2013)

V obci Kajal sa nenachádza výrazný zdroj znečistenia ovzdušia.

2.3.7 Voda

Hydrogeologické podmienky v území sú vhodné pre akumuláciu a prúdenie podzemnej vody. Úroveň hladiny podzemnej vody v území sa pohybuje na úrovni 1 m až 4 m pod povrchom. Kvalita podzemných vôd vrchného neogénu je vhodná pre pitné účely. Najbližšia chránená vodohospodárska oblasť je Žitný ostrov a jej hranice je vzdialená cca 10 km od obce Kajal.

Všetky pôvodné podzemné zdroje vody v obci využívané na individuálne zásobovanie obyvateľov pitnou vodou sú kvôli zhoršujúcej sa kvalite vody nevhodné. Väčšinou vykazujú zvýšený obsah Fe, Mn, NH₄⁺. V katastri obce sa nachádza artézska studňa, ktorá je v blízkosti cesty Galanta - Kolónia cesta III/5082, pred križovatkou cesty III/ 5084 smer Váhovce. Kvalita vody sa pravidelne kontroluje.

Po hydrologickej stránke patrí záujmové územie do povodia riek Váh a Malý Dunaj. Cez územie obce Kajal pretekajú vodné toky Derňa a Kajalský kanál. Do katastrálneho územia obce spadá časť vodnej nádrže Kráľová s časťou pravého brehu, ktorá sa nachádza na toku rieky Váh.

V rámci oblastí možného ohrozenia v prípade porušenia vodných stavieb, obec Kajal patrí medzi ohrozené v kontexte týchto alternatív:

- porušenie priehrady Liptovská Mara pri hladine v nádrži 564,89 m n.m.
- prietrž alebo porušenie pravostrannej hrádze vodnej nádrže Kráľová (Okresný úrad Galanta, odbor krízového riadenia, 2015)

Obec Kajal bola postihnutá povodňami v roku 2010, ktorých príčinou boli podzemné vody a režim menších vodných tokov, v máji roku 2012 prílivovými a dlhotrvajúcimi dažďami na celom území SR.

2.3.8 Pôda

V rámci pôdnoekologických rajónov územie obce Kajal je súčasťou Dolnovážskej nivy.

Pôdy v území možno charakterizovať ako s vysokou kvalitou, s vysokou produkčnou hodnotou a nízkou náchylnosťou k degradácii. V území sa vyskytujú najmä černozeme a fluvizeme.

Na orných pôdach v území sú lokalizované závlahy. Väčšina pôd v území je charakteristická zaradením do prvých štyroch skupín BPEJ, vysokokvalitných pôd.

orná pôda	8 946 182	lesný pozemok	553 043
záhrada	252 157	vodná plocha	2 827 325
ovocný sad	9 943	zastavaná plocha a nádvoría	882 206
trvalý trávny porast	8 682	ostatná plocha	345 218
<i>poľnohospodárska pôda spolu</i>	<i>9 216 964</i>	<i>nepoľnohospodárska pôda spolu</i>	<i>4 607 792</i>
celé územie	13 824 756		

Tabuľka 17: Využitie pôd podľa ŠÚ SR k 31.12.2013 v m²

Najkvalitnejšie poľnohospodárske pôdy v k. ú. Kajal podľa kódu chránených bonitovaných pôdno-ekologických jednotiek (BPEJ): 0017002, 0017005, 0019002.

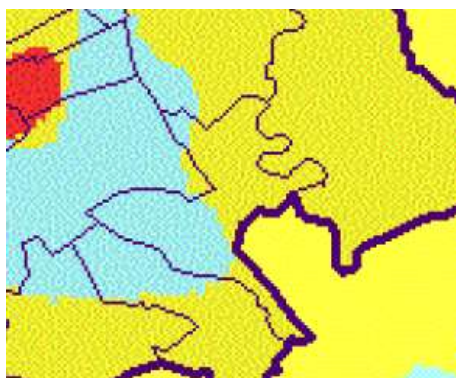
2.3.9 Hluk (úroveň hluku, zdroje)

Súčasnými zdrojmi hluku sú prevažne dopravné koridory cestnej siete, keďže železničná trať prechádzajúca k.ú. susednej obce je v dostatočnej vzdialenosti od zastavaného územia obce Kajal. K najhlučnejším zdrojom hluku sa radí doprava na ceste I/75, prípadne dopravná premávka po komunikáciách nižších tried a miestnych komunikáciách.

2.3.10 Žiarenie (radón)

Radón je rádioaktívny inertný plyn, ktorý postupuje do budov zo zeme a zo stavebných materiálov. Jeho ďalším rozpadom vznikajú tzv. dcérske produkty rozpadu radónu kovovej povahy, ktoré sú ľahko adsorbovateľné na prach a aerosólové častice ovzdušia. Tieto následne vystupujú ako alfa žiariče, ktoré sú silne rádiotoxické a môžu byť príčinou vzniku rakoviny. Miera radónového rizika ovplyvňuje zdravotný stav obyvateľstva.

Miera radónového rizika je v území charakterizovaná ako nízka a v západnej časti ako stredná.

Obr. 4: Mapa radónového rizika (Čížek, a iní, 2002)

2.3.11 Odpadové hospodárstvo

V obci prebieha odvoz komunálneho odpadu raz za dva týždne a raz mesačne separovaného odpadu.

Odvoz komunálneho odpadu zabezpečujú Technické služby Galanta. Zber separovaného odpadu zabezpečujú: ADAX s.r.o. Dunajská streda – plasty, Zberné suroviny Galanta - papier, sklo, ANEO s.r.o. Trnava – elektroodpad, INTA s.r.o. Trenčín - biolog. odpad z kuchyne a V.O.D.S. Košice – pneumatiky.

Okrem toho na tzv. zbernom dvore obec preberá od občanov za poplatok drobný stavebný odpad, ktorý následne odvezie na skládku Pusté Sady a zadarmo preberá záhradný (biologický) odpad, ktorý odvezie firma JV Intersad s.r.o.

2.3.12 Zeleň (vnútrošidelná, lesný fond, kultúrna zeleň)

Index zelene v rámci celého riešeného územia je pomerne vysoký. Je to dané veľkou rozlohou katastrálneho územia obce - 1381, 85 ha a zároveň vidieckym typom obce s tradičnými hodnotami, ako sú nadrozmerné záhrady v rámci zastavaného územia. Najvyššiu hodnotu dosahuje lokalita Košťan - je to „rekreačné jazero“ so sprievodnou vegetáciou a s parkom v jeho južnom cípe. Vysokú hodnotu vykazuje i cintorín, tu sa však nepočítajú hrobové miesta ako zastavané plochy, hoci hroby s vegetačným povrchom predstavujú len malý podiel.

Najnižší podiel zelene vykazuje rekreačné územie Kaskády, čo je dané jednak zástavbou, spevnenými plochami na parkovanie, ale tiež výstavbou parkovísk. Hodnota zelene v prípade strediska Kaskády vykazuje podiel zelene na úrovni mesta a hodnota svedčí o zníženej udržateľnosti územia. Výhodou však je blízkosť lesa. Pomerne nízky podiel vykazuje i hospodársky dvor. Je to dané množstvom objektov, komunikácií a značným rozsahom manipulačných plôch v rámci areálu PD.

Štruktúra krajiny a urbánnej zelene v riešenom území :

1. zeleň verejná (urbánny systém, teda zastavané územie)
2. zeleň vyhradená (urbánny systém, teda zastavané územie)
3. zeleň špeciálna (urbánny systém, teda zastavané územie)
4. zeleň súkromná (urbánny systém, teda zastavané územie)
5. prírodný systém (plochy mimo zastavaného územia)

Kód Kategória zelene	Kód: Podkategória	Definovanie podkategórie	Výmera (m2)	Výmera (ha)	Podiel v %
1	11	parková zeleň	36009	3,60	0,28
1	12	drobná parková plocha	1985	0,20	0,02
1	13	zeleň komunikácií	163	0,02	0,00
2	21	pri objektoch OV	18180	1,82	0,14
2	22	školské zariadenia	2592	0,26	0,02
2	23	zdravotnícke a soc. zariadenia	3175	0,32	0,02
2	24	sakrálné objekty	556	0,06	0,00
2	25	šport a rekreačné areály	33215	3,32	0,26
2	26	výrobné areály	172774	17,28	1,33
2	27	nevyužívané plochy	54731	5,47	0,42
3	31	cintorín	12447	1,24	0,10
3	32	rekultivačná zeleň	9518	0,95	0,07
3	33	strelnica	9170	0,92	0,07

Kód Kategória zelene	Kód: Podkategória	Definovanie podkategórie	Výmera (m2)	Výmera (ha)	Podiel v %
4	41	záhrady	268382	26,84	2,06
4	42	ruderalizované plochy	2999	0,30	0,02
5	51	lesy	654306	65,43	5,02
5	52	orná pôda	8847482	884,75	67,94
5	53	lúky a pasienky	8272	0,83	0,06
5	54	NDV-stromoradia pri cestách	12353	1,24	0,09
5	55	vodná nádrž Kráľová	2561402	256,14	19,67
5	56	vodné plochy - jazierka	21335	2,13	0,16
5	57	mokrad'	13364	1,34	0,10
5	58	vodný tok	211563	21,16	1,62
5	59	NDV-zeleň pri tokoch	67076	6,71	0,52
			13023049	1302,30	100
0,1,2		Zastavané plochy:	818365	81,84	
		Spolu:	13841591	1384,16	

Tabuľka 18 Kategórie zelene

Tabuľka dokumentuje podiel prírodných prvkov v administratívnom území. Takmer 20% tvorí plocha vodného diela Kráľová. Takmer 68 % tvorí rozloha ornej pôdy v území. Len 5 % zaberajú lesy. Zeleň zastavaného územia definovaná kategóriou 1-4 (teda plochy verejnej, vyhradenej, špeciálnej a súkromnej zelene v rámci zastavaného územia) vykazujú výmeru 4,81%, a to je i vrátane vodnej plochy jazierka.

Výmera katastrálneho územia spolu: 1381,85 ha

Výmera zastavaného územia obce: 111,26 ha (vrátane jazierka s parkom)

Makroštruktúralný index: 0,08

- makroštruktúralný index udáva hrubý odhad podielu „zelených“ plôch vo vzťahu k celému katastrálnemu územiu.
- *Lesnatosť územia (kvalita zázemia):* 0,05 - veľmi nízky podiel lesných porastov
- *Index ekologickej stability:* 0,06 - územie silne nestabilné

Územie s indexom ekologickej stability pod hodnotu 0,2 sa považuje za územie nestabilné, deštruované. Ekosystém plní v podstate len funkcie produkčné. Funkcie podporné (limitné) sa prakticky neuplatňujú. Funkcie kultúrne je možné očakávať v zastavanom území.

Výmera zelene urbánneho systému (zastavaného územia): 62,59 ha

Mezoštruktúralný index: 0,56

- mezoštruktúralný index udáva podiel „zelených“ plôch (urbánnej zelene v intraviláne) vo vzťahu k zastavanému územiu (intravilánu). Prírodné prostredie okolo zastavaného územia nie je v tomto indexe zohľadnené.

2.3.13 Ochrana životného prostredia

2.3.13.1 Chránené časti prírody a krajiny

Chránený strom - S 170 Topoľ čierny v Kajale (topoľ čierny *Populus nigra* L.). V ochrannom pásme chráneného stromu platí 2. stupeň ochrany.

CHVÚ Kráľová - bolo ustanovené na účel zabezpečenia priaznivého stavu biotopu druhu vtáka európskeho významu bučiaka nočného a zabezpečenia podmienok jeho prežitia a rozmnožovania.

2.3.13.2 Významné prvky územného systému ekologickej stability

Nadregionálny biokoridor Tok Váhu (NBk01) – územie pozdĺž toku Váhu pre rastlinné a živočíšne druhy a spoločenstvá, s pomerne dobre zachovanými spoločenstvami mäkkého a tvrdého lužného lesa a xerotermofilných druhov.

Regionálny biokoridor Derňa - jedná sa o potok ktorý preteká aj zastavaným územím obce Kajal. Nesúvislé brehovú porasty sú tvorené agátom bielym (*Robinia pseudoacacia*), vrbou (*Salix*), topoľom bielym (*Populus alba*) a topoľom čiernym (*Populus nigra*). Z vlhkomilných druhov rastlín sa tu vyskytujú kosatec žltý (*Iris pseudacorus*), šípovka vodná (*Sagittaria sagittifolia*), okrasa okolkatá (*Butomus umbellatus*).

2.3.13.3 Významné mokrade

Lokálne významná mokraď Únovce I. – meander Váhu, biotop s charakterom lesného resp. močiarného spoločenstva.

2.3.14 Limity využitia územia

Medzi prírodno-environmentálne limity využitia územia patria:

- limity vyplývajúce z ochrany krajiny a prírody
  - Chránené vtáčie územie Kráľová
  - Chránený strom - S 170 Topoľ čierny v Kajale
  - lokálne významná mokraď Únovce I.
  - prvky územného systému ekologickej stability
- limity ochrany prírodných zdrojov
  - Ochranné pásma lesov
  - Ochranné pásma vodných tokov
  - chránené pôdy a pôdy zaradené do 1.-4. skupiny BPEJ
  - Dobývací priestor

2.4 Analýza realizovaných stratégií

2.4.1.1 Stratégie a projekty obce

Základný strategický dokument obce predstavoval **Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja** z roku 2005, ktorého súčasťou bol akčný plán na roky 2005-2008. Akčný plán uvádza tieto opatrenia: Výstavba bytového domu, Rekonštrukcia kultúrneho domu, Rekonštrukcia námestia pred obecným úradom, Výstavba kanalizácie a Rekonštrukcia miestnych komunikácií. Spomenuté opatrenia sa podarilo obci zrealizovať.

Územný plán obce, ktorého hlavným cieľom je koordinovať využívanie územia a priestorové usporiadanie, je v súčasnosti v etape prieskumov a rozborov.

Jedným z najvýznamnejších projektov, ktoré obec realizovala je „**Rekonštrukcia námestia v obci Kajal**“, pri ktorom prostredníctvom miestnej akčnej skupiny Dudváh získala nenávratné finančné prostriedky z fondov EÚ.

2.4.1.2 Výstup z Programu hospodárskeho a sociálneho rozvoja Trnavského samosprávneho kraja (PHSR TTSK)

Dokument bol spracovaný spoločnosťou AUREX a schválený krajským zastupiteľstvom v roku 2010. Dokument sa v programovej časti venuje 17-im oblastiam rozvoja kraja. Výpis relevantných častí pre rozvoj obce Kajal je uvedený v nasledujúcej tabuľke.

Oblasť	Vízia	Popis
1.1 Priemysel	Trnavský samosprávny kraj – unikátnymi podmienkami atraktívny región pre štart a plynulý rozvoj ktoréhokoľvek priemyselného odvetvia, priemyselne najvyspelejší región Slovenska, s výrazným vplyvom diverzifikovanej priemyselnej výroby na ekonomickú stabilitu regiónu	V rámci priemyselnej oblasti sú definované priority, ktoré sa zameriavajú na ľudský potenciál, infraštruktúru pre rozvoj priemyslu a spoluprácu zainteresovaných strán (podniky a samospráva)
1.2 Energetika	Trnavský samosprávny kraj – energeticky sebestačný a dodávateľsky vyvážené zabezpečený región, ponúkajúci dostupné a diverzifikované zdroje energie, efektívne využívané hospodárstvom a obyvateľstvom, produkované a dodávané s minimalizovaným negatívnym dopadom na životné prostredie.	Definované ciele v oblasti energetiky zahŕňajú diverzifikáciu primárnych zdrojov, znižovanie energetickej náročnosti, využívanie obnoviteľných zdrojov, znižovanie závislosti na dovoze energií a minimalizácia emisií.
1.3 Vidiek	Trnavský samosprávny kraj – atraktívny región vnímaný turistami, podnikateľmi i obyvateľstvom ako synonymum miesta poskytujúceho podmienky pre harmonický a pokojný život, aktívny oddych .	Poslaním Trnavského samosprávneho kraja v oblasti vytvárania príťažlivého, environmentálne priateľského prostredia je zvyšovanie kvality života vo vidieckych sídlach prostredníctvom ich zatraktívnenia pre návštevníkov, podnikateľov, obyvateľov i potenciálnych partnerov a vytvorenia podmienok pre harmonický a rovnomerný rozvoj územia, s citlivým vnímaním potrieb jeho trvalej udržateľnosti.
1.4 Regionálna inovačná stratégia	TTSK bude znalostným a inovačným regiónom, najmä vďaka získavaniu technologických investícií s vysokou pridanou hodnotou, účinnému rozvoju poznatkovej ekonomiky a inováciám procesov vo všetkých sférach života v kraji.	TTSK bude vytvárať prostredie v kraji, ktoré podporuje inovatívnosť firiem a inštitúcií vo všetkých oblastiach života. Samospráva sa bude aktívne zapájať do získavania investícií s vysokou pridanou hodnotou najmä rastom kvality ľudských zdrojov a inštitucionálnou podporou.
2. Cestovný ruch - prezentácia a propagácia	Trnavský samosprávny kraj – centrum kultúrneho a spoločenského života na Západnom Slovensku, ako základnej podmienky trvalého rozvoja cestovného ruchu.	V oblasti cestovného ruchu sú definované priority na zvýšenie atraktivity regiónu a priťahovanie pozornosti obyvateľov a návštevníkov prostredníctvom prezentácie a propagácie.
3. Propagácia a marketing	Trnavský samosprávny kraj – kraj s najsystematickejšie prepracovanou propagačnou a marketingovou stratégiou na Slovensku, vynakladajúci zverené daňové prostriedky na jej naplnenie čo najefektívnejšie.	Poslaním Trnavského samosprávneho kraja v oblasti propagácie a marketingu je efektívnou stratégiou oslovovať, propagovať a v maximálnej možnej miere predávať myšlienku priateľského kraja pre život, podnikanie i turizmus.
5. Bezpečnosť	Trnavský samosprávny kraj bude najlepšie a najkomplexnejšie pripraveným krajom v boji proti krízovým stavom a krajom poskytujúcim bezpečie pre obyvateľov.	Definovaná je priorita Bezpečné miesto pre život, prácu a voľný čas, v rámci ktorej sa jedná najmä o prevenciu mimoriadnych a krízových situácií a tiež zvýšenie bezpečnosti každodenného života.
6. Cestné komunikácie	Trnavský samosprávny kraj – kraj s najkvalitnejšou (kvantitatívne i kvalitatívne) a najzjednoduchšou cestnou infraštruktúrou na Slovensku, ktorá je udržiavaná po celý rok	Jedná sa najmä o zabezpečenie údržby komunikácií, zníženie nehodovosti na cestách a zvýšenie dostupnosti a mobility na území kraja.
7. Autobusová doprava	Trnavský samosprávny kraj – samospráva s diverzifikovanou, dostupnou, pružnou, hospodárnou a integrovanou autobusovou dopravou.	Definované sú ciele zamerané na zabezpečenie kvalitnej verejnej dopravy a zvýšenie mobility.
8. Vzdelávanie	Trnavský samosprávny kraj sa stane najmodernejším regiónom Slovenska, ktorý bude lákať rodičov detí a študentov priateľským prostredím pre život a ich štúdium.	Jedná sa najmä o efektívnu prevádzku siete školských zariadení, využívanie IT vo vzdelávaní, technický stav zariadení, potreba celoživotného vzdelávania, atraktivita školských zariadení vrátane možností stravovania.
9. Šport	TTSK - región s najzdravšou populáciou v SR, ktorá sa pravidelne vo voľných chvíľach venuje športovým aktivitám (rekreačným i výkonnostným) rozmanitého druhu. TTSK- región s diverzifikovanou športovou infraštruktúrou dostupnou v každej časti regiónu a dostupnou pre každého obyvateľa regiónu.	Ciele a projekty v oblasti športu sa zameriavajú najmä na: športové podujatia, zabezpečenie kvalitnej infraštruktúry pre šport, podporovať kluby a združenia, cyklotrasy, športová infraštruktúra v rámci školských zariadení a iné.
10. Kultúra a umenie	Kultúra sa stane trvalou súčasťou života obyvateľov Trnavského kraja a Trnavský kraj sa stane synonymom pre kultúru vo všetkých jej podobách.	Vytvárať čo najlepšie podmienky pre tvorbu a prezentáciu kultúry na regionálnej i miestnej úrovni pre súčasné generácie a v maximálnej miere zabezpečovať ochranu kultúrneho dedičstva pre generácie budúce.
11. Sociálne služby	TTSK bude krajom poskytujúcim základnú kvalitu života občanom vo svojom regióne, v ťažkých životných	Zámery sú orientované najmä na dostupnosť a efektívny systém sociálnych služieb, rasovú

Oblasť	Vízia	Popis
	situáciách (seniori, občania s ťažkým zdravotným postihnutím, rodiny s deťmi, osoby ohrozené sociálnym vylúčením a marginalizované skupiny občanov). Základné životné potreby cieľovej skupiny občanov, potrebujúcich sociálnu pomoc, budú zabezpečené spolu s obecnými samosprávnymi orgánmi a s neverejnými poskytovateľmi služieb sociálnej pomoci.	toleranciu, ponuka služieb pre dôstojnú jeseň života.
12. Životné prostredie	Územie TTSK bude najčistejším a najzdravším priestorom pre súčasný i budúci život v regióne. Prostredie TTSK bude pre podnikateľov, inštitúcie aj bežných ľudí motivujúcim k obmedzovaniu ekologických dopadov vlastných aktivít na životné prostredie v regióne.	Zachovávať prostredie pre súčasný a budúci život v regióne. Podporovať ekologickú zodpovednosť obyvateľov a ekologické riešenie vo všetkých oblastiach.
13. Zdravotníctvo	TTSK bude krajom s optimalizovanou sieťou zdravotníckych zariadení, s dostupnou kvalitnou zdravotnou starostlivosťou a efektívnym využívaním zdrojov. TTSK bude krajom, kde bude vlastníctvo zdravotníckych zariadení spoločnou zodpovednosťou štátu, kraja, miest a aktívnych lokálnych podnikov.	TTSK bude dbať na efektívnosť hospodárenia, zlepšenie starostlivosti a zvýšenie bezpečnosti, zdravotníckych zariadení v zriaďovateľskej pôsobnosti kraja. Bude usilovať o zjednodušenie a zrýchlenie procesu vydávania povolení na poskytovanie zdravotnej starostlivosti.

Tabuľka 19: Výstup z PHSR Trnavského samosprávneho kraja

2.5 Požiadavky a očakávania stakeholderov

V obci Kajal prebehlo stretnutie s občanmi formou diskusie. Na základe diskusie a prerokovania s obyvateľmi obce Kajal vzišli formou podnetov vznesené nasledovné požiadavky a očakávania.

Požiadavky a očakávania:

- Zachovať „dušu dediny“
- Prezentať obec ako vhodné miesto pre bývanie v okolí miest Galanta, Sered' a Šaľa
- Rozvíjať obec ako tiché a pokojné prostredie
- Obmedziť činnosti, znečisťujúce ovzdušie a spôsobujúce nadmernú hlučnosť
- Vytvoriť podmienky pre agroturistiku
- Využiť rezervy v rámci cyklotopravy - vetvenie a napojenie na existujúce cyklotrasy
- Na potenciálnych plochách vyhradených pre zástavbu, podrobne naplánovať a rozvrhnúť infraštruktúru, tak aby kapacitne a účelovo spĺňala aj očakávania obyvateľov, a tým vytvorila predpoklad kvalitných investícií (dostatočná šírka jazdných pásov)
- Umožniť rozvoj a tvorbu funkcií občianskej vybavenosti v nadväznosti na súčasné i výhľadové plochy bývania
- Predchádzať a znižovať riziko povodní spôsobované: vysokou hladinou podzemných vôd, zanesením existujúcich vodných kanálov
- Posilniť význam obce v regióne, a tým aj predchádzať existenčným problémom so základnou infraštruktúrou, prostredníctvom rozvoja zameraného ako vyhľadávaného miesta pre bývanie
- Využiť potenciál lokalít: Kaskády a Košťán ako miest pre rekreáciu a oddych

2.6 Syntéza analytických východísk

Na syntézu analytických východísk sú využité metódy: analýza SWOT s jej vyhodnotením a strom problémov.

2.6.1 SWOT analýza

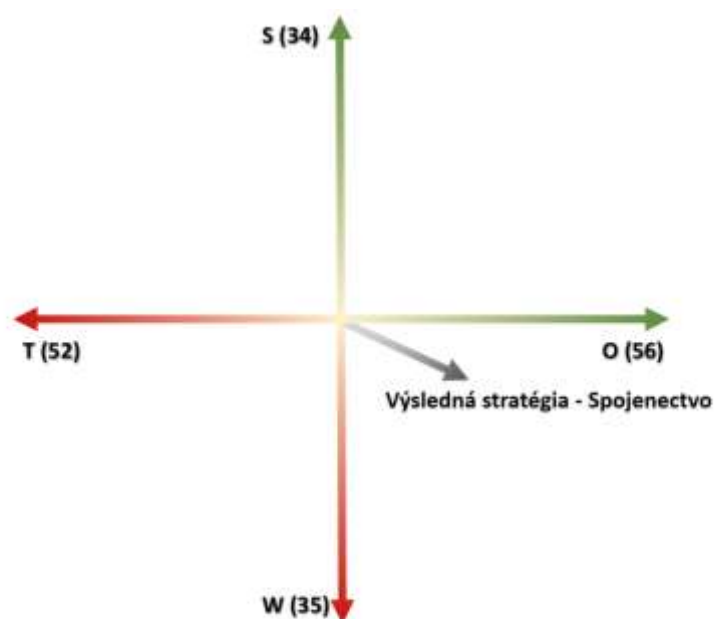
Analýza SWOT syntetizuje aspekty zmapované v analytických východiskách a rozdelí ich medzi silné a slabé stránky, príležitosti a ohrozenia. Vyhodnotenie SWOT analýzy spočíva v pridelení vážnosti jednotlivým aspektom a definovaní výslednej pozície pre stratégiu.

Silné stránky - S	Slabé stránky - W
<ul style="list-style-type: none"> - kvalita bývania vo vzťahu k okolitým mestám a disponibilné plochy pre výstavbu (8) - úrodná pôda (7) - potenciálne vodohospodárske zdroje (7) - zamestnanosť obyvateľstva (7) - kvalita ovzdušia (5) 	<ul style="list-style-type: none"> - Zastúpenie/ponuka služieb (8) - zastúpenie školských a zdravotníckych inštitúcií (7) - vysoká hladina spodných vôd (7) - ponuka rekreácie priamo v obci (7) - Ekologická stabilita územia (6)
Príležitosti - O	Ohrozenia - T
<ul style="list-style-type: none"> - Migrácia obyvateľstva (9) - dopravné napojenie k rýchlostnej komunikácii (8) - poloha a dostupnosť k mestám Šaľa a Galanta (7) - vodné plochy využiteľné pre rekreáciu (lokalita Kaskády) (7) - lokálne produkty (7) - regionálna spolupráca - členstvo v MAS Dudváh (7) - marketing obce (6) - potenciálne geotermálna oblasť (5) 	<ul style="list-style-type: none"> - miera závislosti obyvateľstva na okolitých mestách (8) - miera konkurencieschopnosti voči okolitým obciam (8) - investície znižujúce kvalitu bývania (7) - obyvateľstvo bez trvalého pobytu v obci (7) - pracovné príležitosti a ekonomika v regióne (6) - klimatické extrémny (6) - vznik čiernych skládok (5) - intenzívne obhospodarovanie ornej pôdy (zdroj znečistenia) (5)

Tabuľka 20: SWOT analýza

* v zátvorke je priradená hodnota jednotlivých aspektov

2.6.1.1 Vyhodnotenie SWOT analýzy

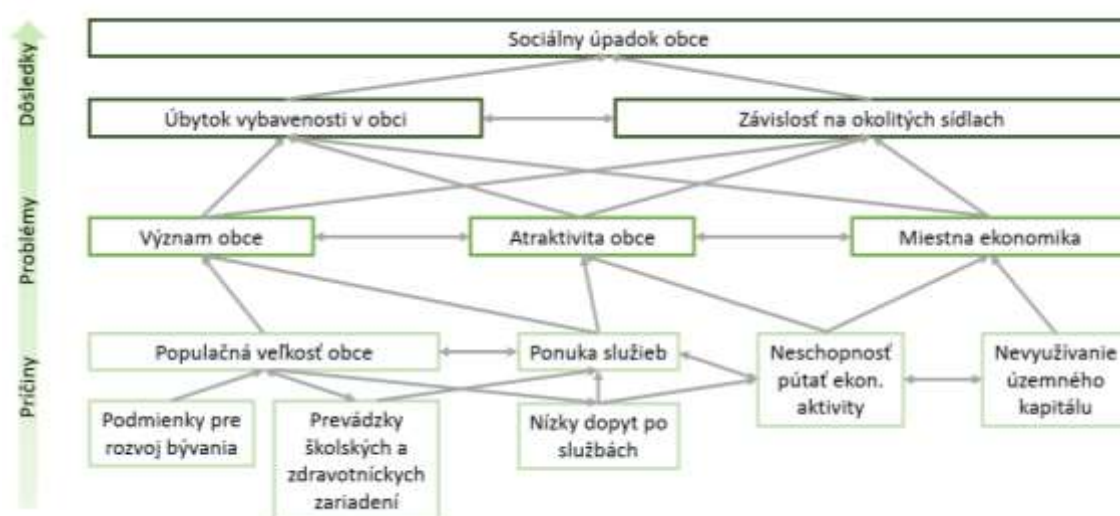

Obr. 5: Vyhodnotenie SWOT analýzy

Vzhľadom k tomu, že slabé stránky prevažujú nad silnými a príležitosti nad ohrozeniami výslednou stratégiou zo SWOT analýzy je spojenectvo. Spojenectvo predstavuje vyššiu závislosť na externých faktoroch a schopnostiach využiť príležitosti.

2.6.2 Strom problémov

Strom problémov sa využíva na definovanie kľúčových problémov a tiež ich príčin a možných dôsledkov v prípade ich neriešenia.

Graf 4: Strom problémov

2.7 Kľúčové disparity a hlavné faktory rozvoja

Táto kapitola obsahuje kľúčové disparity v území a hlavné faktory rozvoja. Stratégia by sa mala zameriavať na zmiernenie disparít a využitie faktorov rozvoja.

Kľúčové disparity	
Potenciál rozvoja rekreácie a vodných plôch	Nízka miera využitia vodných plôch
Blízkosť k sídlam okresného významu	Význam obce v štruktúre osídlenia
Dopravná dostupnosť k R1	Nejasná stratégia rozvoja obce
Úrodná pôda a členstvo v MAS Dudváh	Význam miestnej produkcie
Faktory rozvoja	
Obytný satelit v sídelnej štruktúre regiónu	
Cestovný ruch viazaný na vodu a agronómiu	
Podpora miestnych produktov	

Tabuľka 21: Kľúčové disparity a faktory rozvoja

2.8 Priestorovo-relevantné trendy

Bývanie – vzhľadom na polohu obce, disponibilitu rozvojových plôch a nároky na bývanie v regióne vyplýva potreba určenia nových plôch pre bývanie.

Využívanie vodných plôch – z dôvodu zabezpečenia priaznivého stavu vodného manažmentu je potrebná jeho regulácia. Nevyužitými rezervami v rámci rozvoja rekreácie sú: využitie vodnej nádrže Kráľová a rybníka Košťán.

Cykloturizmus – územím prechádza Vážska cyklomagistrála, ku ktorej je potrebné vytvoriť priame prepojenie so sídlom a tým priblížiť vodnú nádrž Kráľova obyvateľom a návštevníkom obce.

Možné investície – geomorfológia územia a dopravné napojenie dáva predpoklad pre vytvorenie podmienok ovplyvňujúcich lokalizáciu investícií v oblasti obchodu a služieb.

2.9 Scenáre rozvoja

Možné scenáre rozvoja závisia od toho ako sa obec dokáže vysporiadať s potenciálnymi hrozbami a ako dokáže využiť naskytnuté príležitosti. Nižšie sú načrtnuté dva scenáre: nultý a najpozitívnejší.

Hrozby: nepripravenosť pozemkov, nízka konkurencieschopnosť voči iným obciam, nevhodné investície v území (znižujúce kvalitu bývania), pripravenosť súvisiacej infraštruktúry, neprihlásenie trvalého pobytu prisťahovalcov, ekonomická situácia a pracovné príležitosti v regióne, hrozba záplav, zemetrasenie, nepripravenosť na klimatické extrémny,

Možnosti: predchádzanie hrozbám, podmienky pre nárast počtu obyvateľov (príjmy z podielových daní), pozitívny a progresívny marketing, kooperácia v regióne, definovanie podmienok rozvoja

2.9.1.1 Nultý variant

Nultý variant predstavuje pokračovanie v nastolených trendoch v území bez zásadnej zmeny v rozvoji obce. Obec sa bude rozvíjať ako stabilizovaný typ so stagnujúcim počtom obyvateľov, prípadne miernym nárastom. Prejaví sa ako: existujúce plochy pre bývanie pokryjú prirodzený dopyt po nových bytových jednotkách, neschopnosť reagovať na možné investície, nepripravenosť na

ohrozenia (záplavy, úpadok ekonomiky v regióne, nevhodné investície na území obce, zvýšenie atraktivity konkurenčných obcí, nezapojenie sa do regionálnej spolupráce) a tiež po istom čase dôjde k úbytku služieb a úplnému zániku základnej školy.

2.9.1.2 Najpozitívnejší variant

Najpozitívnejší variant rozvoja obce je založený na eliminácii už spomínaných hrozieb, vytvorení podmienok pre nové možnosti a zvýšenie kvality bývania v obci, pripravenosť súvisiacej infraštruktúry, regulácii rozvojových území a podporení miestnych produktov, čo spolu s progresívnym marketingom a regionálnou kooperáciou by malo viesť k tomu, že obec Kajal sa stane lákadlom pre bývanie a rekreáciu, pričom v ponuke služieb nebude odkázaná na okolité sídla, posilní svoje postavenie v štruktúre osídlenia. Scenár sa tiež prejaví ako nárast počtu obyvateľov, vyššia miera pútania ekonomických aktivít a zvýšenie kvality života v obci.

3 Rozvojová stratégia (strategická časť)

Rozvojová stratégia spočíva v definovaní hlavných oblastí a smerov rozvoja obce pre nasledujúce obdobie.

3.1.1 Vízia obce

Kajal – tu ste doma

3.1.2 Globálny cieľ:

Obec Kajal využije svoju polohu pri vodnej nádrži Kráľová ako obytného satelitu blízkych miest, čistého životného prostredia a dobrej dopravnej dostupnosti pre svoj rozvoj, ako vhodného miesta pre pokojné rodinné bývanie a zázemie, zachovávajúc dedinského ducha v infraštruktúre poskytovaných služieb s možnosťou rekreácie a trávenia voľného času.

Zároveň sa stane prosperujúcou obcou s dostatočnou ponukou pracovného uplatnenia pre svojich občanov, udrží si trend nízkej miery nezamestnanosti a podporí rozvoj podnikania v území so zameraním na miestnu poľnohospodársku produkciu ako posilňujúcu funkciu identity Kajala.

3.1.3 Špecifické ciele a priority

- **ŠC 1. Atraktívne bývanie**
  - 1.1. Kvalita obytného prostredia
  - 1.2. Podmienky pre rozvoj bývania
- **ŠC 2. Prímestské rekreačné centrum**
  - 2.1. Rekreácia regionálneho významu
  - 2.2. Rekreácia lokálneho významu
  - 2.3. Rekrečný potenciál vodných plôch
- **ŠC 3. Ekonomika**
  - 3.1. Pripravenosť obce na investície
  - 3.2. Podnikateľské prostredie / pracovné príležitosti priamo v obci
- **ŠC 4. Miestna produkcia**
  - 4.1. Podpora miestnych výrobkov
- **ŠC 5. Ochrana životného prostredia**
  - 5.1. Odpadové hospodárstvo
  - 5.2. Manažment krajiny

4 Programová časť

ŠC 1. Atraktívne bývanie

Priorita 1.1. Kvalita obytného prostredia

Kvalita verejných priestorov a technický stav budov verejných inštitúcií dotvárajú obytné prostredie obce a vytvárajú bázu pre jeho atraktivitu.

Opatrenie	1.1.1 Správa obecných budov
Aktivity	<ul style="list-style-type: none"> - rekonštrukcia obecnej budovy zdrav. strediska - rekonštrukcia miestnej školy - výstavba škôlky - prestavba miestneho klubu dôchodcov na denné centrum seniorov - vybudovanie soc. zariadení v dome smútku
Merateľné ukazovatele	Zrekonštruované objekty, sociálne zariadenia v dome smútku, ušetrené náklady na energiách
Opatrenie	1.1.2. Verejné priestranstvá a ich vybavenosť
Aktivity	<ul style="list-style-type: none"> - vybudovanie reprezentatívneho centra obce - vybudovanie kamerového systému - Rekonštrukcia obecných komunikácií - Rekonštrukcia obecných chodníkov a jarkov - rekonštrukcia chodníkov v miestnom cintoríne - rekonštrukcia miestneho rozhlasu - Komplexná rekonštrukcia verejného osvetlenia - Rekonštrukcia autobusových zastávok a ich okolia
Merateľné ukazovatele	Prestavba centra obce, osadené kamery, dĺžka zrekonštruovaných komunikácií, chodníkov a jarkov, zrekonštruované zariadenia rozhlasu, svietidlá a zastávky

Priorita 1.2 Podmienky pre rozvoj bývania

V rámci vytvárania atraktívneho prostredia pre život je dôležité vytvárať podmienky rozvoja bývania tak, aby pokryli požiadavky potenciálnych obyvateľov obce a zároveň zhodnotili sídelný priestor a v konečnom dôsledku posilnili význam obce v štruktúre osídlenia.

Opatrenie	1.2.1 Nájomné bývanie
Aktivity	- Vybudovanie BD s nájomnými bytmi
Merateľné ukazovatele	Počet bytových jednotiek
Opatrenie	1.2.2 Nové obytné lokality
Aktivity	<ul style="list-style-type: none"> - Vymedzenie rozvojových plôch pre lokality bývania - Príprava pozemkov (vysporiadanie, pozemkové úpravy) - Realizácia dopravnej a technickej infraštruktúry

Merateľné ukazovatele	Disponibilné pozemky pre rozvoj bývania, dĺžka cestných a peších komunikácií, pozemky s prístupom k inžinierskym sieťam
Opatrenie	1.2.3 Prilákavanie nových obyvateľov
Aktivity	- Marketingová kampaň
Merateľné ukazovatele	Marketingové aktivity

ŠC 2. Prímestské rekreačné centrum

Priorita 2.1 Rekreačia regionálneho významu

Vzhľadom na prostredie, v akom sa obec Kajal nachádza, je žiaduce podporovať rozvoj cykloturizmu s regionálnym významom a prepojiť tak obec s lokalitou Kaskády a blízkym mestom Galanta a Šaľa.

Opatrenie	2.1.1 Cykloturizmus
Aktivity	- vybudovanie cyklotrasy s napojením na Galantu, Kaskády a Šaľu
Merateľné ukazovatele	Dĺžka cyklotrasy

Priorita 2.2 Rekreačia lokálneho významu

Pre život v obci sú dôležité možnosti každodennej rekreácie, preto sú zahrnuté zámery v oblasti tvorby rekreačnej infraštruktúry.

Opatrenie	2.2.1 Infraštruktúra pre rekreáciu v sídle
Aktivity	- Vybudovanie centra oddychu a športu (multif.ihrisko, stolný tenis, streetball, fitnes, lezecká stena, squash, pláž.volej.) - Rekonštrukcia budovy prezliekárne v areáli miestneho futbalového ihriska - Vymedzenie rozvojových plôch pre športové a rekreačné areály
Merateľné ukazovatele	Nové rekreačné zariadenia, vybudované ihriská, zrekonštruovaná budova v areáli futbalového ihriska

Priorita 2.3 Rekreačný potenciál vodných plôch

Vodné plochy nachádzajúce sa v obci predstavujú rekreačný potenciál, z ktorého môže obec a jej obyvatelia profitovať.

Opatrenie	2.3.1 Okolie rybníka Košťán
Aktivity	- Vytvorenie priestoru pre spoločenské a voľnočasové aktivity v parku pri jazere
Merateľné ukazovatele	Vytvorený priestor pre spoločenské a voľnočasové aktivity
Opatrenie	2.3.2 Prostredie pri V.n. Kráľová
Aktivity	- Oddychové zóny popri hrádzi
Merateľné ukazovatele	Vzniknuté oddychové zóny
Opatrenie	2.3.3 Ostatné vodné plochy

Aktivity	<ul style="list-style-type: none"> - Projektová príprava a majetkovoprávne vysporiadanie pre realizáciu vodných plôch - projektová príprava a realizácia oddychových a rekreačných zón pri vodných plochách
Merateľné ukazovatele	Vzniknuté oddychové zóny

ŠC 3. Ekonomika

Priorita 3.1 Pripravenosť obce na investície

Pre obce nachádzajúce sa v zázemí miest a popri významných dopravných koridorov je žiaduce, aby boli pripravené na možné investície a definovali im podmienky.

Opatrenie	3.1.1 Podmienky pre investíciu regionálneho významu
Aktivity	<ul style="list-style-type: none"> - Projektová príprava a majetkovoprávne vysporiadanie pozemkov
Merateľné ukazovatele	Pripravené pozemky

Priorita 3.2 Podnikateľské prostredie / pracovné príležitosti priamo v obci

Významným aspektom v každej obci je podnikateľské prostredie a možnosti pracovných príležitostí, z tohto dôvodu by obec mala podporovať vznik prevádzok občianskej vybavenosti v obci.

Opatrenie	3.2.1. Vybavenosť lokálneho významu
Aktivity	<ul style="list-style-type: none"> - Vytvorenie podmienok/podpory rozvoja podnikateľského prostredia v obci
Merateľné ukazovatele	Novovzniknuté prevádzky a pracovné miesta

ŠC 4. Miestna produkcia

Priorita 4.1 Podpora miestnych výrobkov

Prírodné podmienky v regióne, v ktorom sa obec Kajal nachádza sú mimoriadne priaznivé pre poľnohospodársku produkciu. Prítomnosť MAS Dudváh v regióne dáva možnosti podpory miestnej produkcie, ktoré môžu renomé obce zvýšiť a pozitívne ovplyvniť miestnych podnikateľov a uchovanie tradícií.

Opatrenie	4.1.1 Marketing
Aktivity	<ul style="list-style-type: none"> - Kultúrne podujatie zamerané na lokálne výrobky - Informačná kampaň - Informovanie o značke " regionálny produkt Malodunajsko - Galantsko"
Merateľné ukazovatele	Zorganizované kultúrne podujatia, informačné aktivity, zapojení producenti do regionálneho produktu,
Opatrenie	4.1.2 Vytvorenie priestorových podmienok
Aktivity	<ul style="list-style-type: none"> - Realizácia miestneho trhoviska - Vytvorenie plôch pre predaj z domu
Merateľné ukazovatele	Plocha trhoviska, počet plôch pre predaj z domu

ŠC 5. Ochrana životného prostredia

Priorita 5.1 Odpadové hospodárstvo

Fungujúce odpadové hospodárstvo a predchádzanie znečisteniu prírody je jedným z nástrojov ochrany životného prostredia.

Opatrenie	5.1.1 Predchádzanie znečisteniu ŽP
Aktivity	<ul style="list-style-type: none"> - Rekultivácia miestnej skládky odpadu - Vybudovanie moderného zberného dvora s mechanizáciou
Merateľné ukazovatele	Zrekultivovaná skládka, objem odpadu prijatý na zbernom dvore

Priorita 5.2 Manažment krajiny

Pre ochranu životného prostredia sú dôležité manažmentové opatrenia vedúce k zvýšeniu ekologickej stability územia.

Opatrenie	5.2.1 Zvýšenie ekologickej stability
Aktivity	<ul style="list-style-type: none"> - Vymedzenie nových vodných plôch a vodných kanálov - Podpora miestneho systému ekologickej stability zachovaním a ďalšou výsadbou
Merateľné ukazovatele	Vzniknuté nové vodné plochy, dĺžka vzniknutých vodných tokov, vysadená zeleň

4.1 Programová štruktúra

Vízia															
Globálny cieľ															
Špecifické ciele															
1.Atraktívne bývanie					2. Prímestské rekreačné centrum					3. Ekonomika		4. Miestna produkcia		5. Ochrana životného prostredia	
Priority															
1.1.Kvalita obytného prostredia		1.2 Podmienky pre rozvoj bývania			2.1 Rekreačia regionálneho významu	2.2 Rekreačia lokálneho významu	2.3 Rekreačný potenciál vodných plôch			3.1 Pripravenosť obce na investície	3.2 Podnikateľské prostredie / pracovné príležitosti priamo v obci	4.1 Podpora miestnych výrobkov		5.1 Odpadové hospodárstvo	5.2 Manažment krajiny
Opatrenia															
1.1.1 Správa obecných budov	1.1.2. Verejné priestranstvá a ich vybavenosť	1.2.1 Nájomné bývanie	1.2.2 Nové obytné lokality	1.2.3 Prilákatie nových obyvateľov	2.1.1 Cykloturizmus	2.2.1 Infraštruktúra pre rekreáciu v sídle	2.3.1 Okolie rybníka Košťán	2.3.2 Prostredie pri V.n. Kráľová	2.3.3 Ostatné vodné plochy	3.1.1 Podmienky pre investíciu regionálneho významu	3.2.1. Vybavenosť lokálneho významu	4.1.1 Marketing	4.1.2 Vytvorenie priestorových podmienok	5.1.1 Predchádzanie znečisteniu ŽP	5.2.1 Zvýšenie ekologickej stability

Tabuľka 22: štruktúra rozvojovej stratégie

5 Finančný plán

Pri realizácii je nutné premietnuť programovú časť PHRSR obce do obecného rozpočtu a zabezpečiť organizačnú, projektovú a finančnú podporu jednotlivých projektov v rámci programu. Dôležité je zohľadniť finančné nároky na vypracovanie samotného projektu a aj na samotnú jeho realizáciu.

Pri financovaní jednotlivých aktivít resp. projektov je potrebné rátať rovnako ako so zdrojmi z vlastného rozpočtu obce, tak aj s externými zdrojmi, prípadne s inými zdrojmi financovania, ktoré umožnia nižšiu mieru zaťaženia rozpočtu obce.

5.1.1 Možné externé zdroje financovania

5.1.1.1 Fondy EÚ

Štrukturálne a investičné fondy EÚ predstavujú základné nástroje európskej regionálnej politiky. V Slovenskej republike pridelené prostriedky sú rozdelené do operačných programov a programov cezhraničnej, nadnárodnej a medzinárodnej spolupráce. V programovom období 2014-2020 je schválených 9 operačných programov, z ktorých zvlášť pre financovanie potrieb obce Kajal sú:

- Integrovaný regionálny operačný program - pri financovaní cez tento operačný program je potrebné spolufinancovanie vo výške 5%
- Program rozvoja vidieka

5.1.1.1.1 Program rozvoja vidieka

Nenávratné finančné príspevky z programu rozvoja vidieka je možné žiadať na základe uplatnenia prístupu LEADER v miestnych akčných skupinách (MAS).

Obec Kajal je členom MAS Dudváh, ktorá združuje 12 obcí a je zapojená do projektu regionálnej značky „Malodunajsko - Galantsko“.

5.1.1.2 Dotácie z ministerstiev a Úradu vlády SR

Z rezervy Predsedu vlády SR sa každoročne financujú rôzne projekty predstavujúce individuálne potreby obcí. (Úrad vlády SR, 2014)

Výnos Ministerstva financií SR o poskytovaní dotácií v pôsobnosti MF SR, rovnako umožňuje obciam sa uchádzať o dotácie na ich individuálne potreby a aj na zabezpečenie vykonávania všeobecne prospešných služieb. Obce môžu získať dotáciu do výšky 13 500 eur (Ministerstvo financií SR, 2015).

Medzi možné zdroje dotácií zo štátneho rozpočtu patria aj dotácie Úradu vlády SR v oblasti kultúry národnostných menšín.

Výnos Ministerstva dopravy, výstavby a regionálneho rozvoja SR o poskytovaní dotácií na rozvoj bývania ukladá možnosti získania dotácie na obstarávanie nájomných bytov. Na nájomné byty bežného štandardu je možné získať dotáciu na pokrytie 30% oprávnených nákladov.

5.1.1.3 Iné granty

Medzi iné granty zaraďujeme najmä grantové schémy vedené mimovládny resp. neziskovým sektorom. Napríklad sem patria:

- Višehrádsky fond - možnosť čerpania prostriedkov na rôzne aktivity v medzinárodnom kontexte krajín V4, pričom orientácia podpory je na kultúrnu spoluprácu, pohraničné

oblasti, vzdelávanie, výmeny mladých ľudí, vedeckú výmenu a výskum a podporu turizmu (International Visegrad Fund, 2014)

- Nadácia SPP - v rámci grantového programu SPPoločne podporuje projekty v oblasti regionálneho rozvoja rôzneho zamerania najmä na životné prostredie, šport a kultúru (Nadácia SPP, 2015)
- a iné

5.1.2 Ostatné zdroje financovania

Pri financovaní potrieb obce je možné využiť úvery, pričom však treba zohľadniť mieru zadĺženia samosprávy a schopnosti splácať splátky.

V rámci podpory nájomného bývania je možné získať finančné prostriedky zo štátneho fondu rozvoja bývania formou výhodného úveru.

Projekty PPP, resp. verejno-súkromných partnerstiev sú často využívané pri potrebe vyššej investície do infraštruktúry, pričom zaťaženie obecného rozpočtu je rovnomerné a plánované pre nasledujúce obdobie.

6 Zabezpečenie realizácie

Obsahuje zásady a princípy realizácie, inštitucionálne zabezpečenie, kontrolné a hodnotiace mechanizmy.

6.1 Inštitucionálne a organizačné zabezpečenie

Implementácia Programu hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja spočíva v riadení činností pri realizácii programu (koordinácia, komunikácia, rozhodovanie) a v zabezpečovaní špecifických úloh, ako napr.: tvorba a manažment projektov, monitoring a hodnotenie programu a jeho aktualizácia.

6.1.1 Orgány

Miestne zastupiteľstvo je najvyšším, riadiacim orgánom na úrovni obce. Zastupiteľstvo schvaľuje dokument, prijíma rozhodnutia o postupe realizácie programu, riadi a vyhodnocuje plnenie programu rozvoja.

Výkonným orgánom je starosta obce a obecný úrad, ktorí majú koordinačnú a politickú zodpovednosť pri príprave a realizácii rozvojových projektov a aktivít v rámci programu rozvoja.

Pri implementácii PHRSR je potrebná spolupráca s partnermi zainteresovanými do rozvoja obce.

Za partnerov možno označiť:

- ekonomické subjekty pôsobiace v obci
- občianske združenia a neziskové organizácie, ktoré majú záujem podieľať sa na rozvoji obce
- okolité a nadradené samosprávy
- verejné inštitúcie
- partnerské obce a mikroregióny (MAS Dudváh)
- prípadne poskytovateľa výhodných úverov (bankový subjekt)

6.2 Monitorovanie a hodnotenie

Úspešná realizácia PHRSR závisí tiež od systému monitorovania a hodnotenia, ktorý predstavuje kontrolnú spätnú väzbu. Cieľom monitorovania je zabezpečiť konzistentné a pravidelne dopĺňané štruktúrované informácie o plánovaných, realizovaných a ukončených projektoch. Získané monitorované údaje sa v nasledujúcich procesoch ďalej analyzujú a vyhodnocujú.

Proces hodnotenia využíva ako svoje vstupy všetky dáta získavané v procese monitorovania. Výstupom procesu hodnotenia, resp. celého procesu monitorovania a hodnotenia, sú hodnotiace a monitorovacie správy. Hodnotiace správy sa zameriavajú na vyhodnotenie efektívnosti a účinnosti realizovanej aktivity. Pri hodnotení účinnosti sa skúma: celkový prínos realizovaných opatrení k cieľom stanoveným v programe rozvoja, vzťah medzi plánovanými a realizovanými opatreniami.

Hodnotiace správy sa vypracovávajú po uplynutí kalendárneho roku a poskytujú informácie o realizácii Programu hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja obce v predošlom roku a najneskôr do 31. mája daného roku ju samospráva obce predkladá VÚC Trnavský samosprávny kraj.

Monitorovanie a hodnotenie jednotlivých projektov, pri ktorých sa využívajú prostriedky z externých zdrojov prebieha na základe pokynov v zmluve o poskytnutí nenávratného finančného príspevku.

6.3 Harmonogram realizácie

Realizácia jednotlivých aktivít je priebežne. Jednotlivé projekty musia byť zahrnuté do príslušného rozpočtu obce v danom roku. Pri realizácii programu zohrávajú úlohy časové lehoty potrebné na prípravné práce pri jednotlivých aktivitách, spracovanie projektu, prípadné žiadosti o nenávratné finančné prostriedky a samotný priebeh realizácie projektu. Niektoré aktivity závisia od realizácie iných a je k nim definovaná etapizácia v nasledujúcej kapitole.

6.3.1 Etapizácia vybraných aktivít

V rámci opatrenia 1.1.2. Verejné priestranstvá a ich vybavenosť sa najprv zrealizujú aktivity Rekonštrukcia obecných chodníkov a jarkov a Vybudovanie reprezentatívneho centra obce a následne sa pristúpi k realizácii týchto aktivít: Rekonštrukcia autobusových zastávok, Komplexná rekonštrukcia verejného osvetlenia a rekonštrukcia miestneho rozhlasu.

V rámci opatrenia 1.2.2 Nové obytné lokality sa najprv zrealizujú aktivity Vymedzenie plôch pre lokality bývania, Príprava pozemkov a následne sa pristúpi k realizácii aktivity Realizácia dopravnej a technickej infraštruktúry a tiež aktivite Marketingová kampaň z opatrenia 1.2.3 Prilákatie nových obyvateľov.

V rámci opatrenia 2.2.1 Infraštruktúra pre rekreáciu v sídle sa najprv zrealizuje aktivita Vymedzenie rozvojových plôch pre športové a rekreačné areály a až následne sa pristúpi k realizácii aktivity Vybudovanie centra oddychu a športu.

V rámci opatrení 2.3.3 Ostatné vodné plochy a 5.2.1 Zvýšenie ekologickej stability sa najprv zrealizuje aktivita Vymedzenie nových vodných plôch a kanálov, a tiež vymedzenie rozvojových plôch pre športové a rekreačné areály a následne sa pristúpi k realizácii aktivity Projektová príprava a majetkoprávne vysporiadanie pre realizáciu vodných plôch a potom bude možné realizovať aktivitu Projektová príprava a realizácia oddychových a rekreačných zón pri vodných plochách.

7 Záver

Program hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja obce Kajal je východiskový strategický dokument vypracovaný pre programové obdobie rokov 2016 – 2023 s dlhodobým výhľadom do roku 2040.

Dokument obsahuje analytické východiská mapujúce súčasný stav obce, na základe ktorých je definovaná rozvojová stratégia zameraná na tvorbu prostredia s ponukou atraktívneho bývania a rôznych možností rekreácie a tiež na miestnu ekonomiku a ochranu životného prostredia. Ďalej dokument obsahuje finančný plán a následne zabezpečenie realizácie.

Úspešná realizácia programu rozvoja a jeho rozvojovej stratégie povedie k naplneniu vízie:

Kajal – tu ste doma

8 Použité zdroje

- Atlas krajiny SR. 2002.** Bratislava : MŽP SR, 2002. ISBN 80-88833-27-2.
- Aurex. 2014.** ÚZEMNÝ PLÁN REGIÓNu TRNAVSKÉHO SAMOSPRÁVNEHO KRAJA. 2014.
- Čížek, Peter, Smolárová, Helena a Gluch, Augustín. 2002.** Prognóza radónového rizika. *Atlas krajiny SR*. [Online] SAŽP, 2002. [Dátum: 24. 2 2015.] <http://globus.sazp.sk/atlassr/>.
- Dopravný úrad. 2013.** Prehľad – vodné cesty. [Online] 2013. <http://plavba.nsat.sk/vodne-cesty/moznosti-plavby-malych-plavidiel/prehľad-vodne-cesty/>.
- Encyklopedický ústav Slovenskej akadémie vied. 1977.** *Vlastivedný slovník obcí na Slovensku II*. Bratislava : Veda, 1977.
- Finka, Maroš, Ondrejčíka, Vladimír a eds. 2012.** *Vybrané problémy bezpečnosti sídelného priestoru*. Bratislava : Centrum urbánnej bezpečnosti/ROAD, 2012. ISBN 978-80-88999-42-3.
- Futák, J. 1980.** *Fytogeografické členenie Slovenska. In Atlas SSR*. Bratislava : SAV, 1980.
- International Visegrad Fund. 2014.** Standard Grants. *Visegrad Fund*. [Online] 2014. [Dátum: 5. 3 2015.] http://visegradfund.org/grants/standard_grants/.
- Lapin, Milan, a iní. 1990.** Mapa klimatických oblastí. [Online] 1990. <http://files.geografiapreziakov.webnode.sk/200000270-7630c772a>.
- Mazúr, E. a Lukniš, M. 1986.** *Geomorfologické členenie SSR a ČSSR. Časť Slovensko*. Bratislava : Slovenská kartografia, 1986.
- MDVRR SR. 2014.** Zákon č. 539/2008 Z. z. o podpore regionálneho rozvoja v znení zákona č. 309/2014 Z. z. <http://www.telecom.gov.sk/>. [Online] 15. Október 2014. [Dátum: 22. Február 2015.] <http://www.telecom.gov.sk/index/index.php?ids=93059>.
- Michalko a kol. . 1986.** *Geobotanická mapa ČSSR*. Bratislava : s.n., 1986.
- Ministerstvo financií SR. 2015.** *Výnos Ministerstva financií SR z 9. decembra 2005 č. 26825/2005-441 o poskytovaní dotácií v pôsobnosti MF SR*. 2015.
- Ministerstvo vnútra Slovenskej republiky, sekcia verejnej správy. 2015.** Registre, evidencie, zoznamy. [Online] 2015. <http://www.minv.sk/?registre-evidencie-zoznamy-informacie-o-registracii>.
- Ministerstvo životného prostredia Slovenskej republiky. 2015.** Ekosystémové služby. *Ministerstvo životného prostredia Slovenskej republiky*. [Online] 2015. <http://www.minzp.sk/sekcie/temy-oblasti/ochrana-prirody-krajiny/ekosystemove-sluzby/>.
- Nadácia SPP. 2015.** [Online] 2015. [Dátum: 2. 3 2015.] <http://www.sppolocne.sk/sk/o-programe/ciel>.
- NRSR. 2008.** Zákon č. 539/2008 Z. z. o podpore regionálneho rozvoja. Slovenská republika, 4. November 2008. Zákon.
- Okresný úrad Galanta, odbor krízového riadenia. 2015.** Výpis z analýzy možného vzniku mimoriadnej udalosti v okrese Galanta. *Ministerstvo vnútra SR*. [Online] 2015. http://www.minv.sk/swift_data/source/verejna_sprava/obu_galanta/dokumenty/okr/vypis_z_analyzy/vypis_z_analyzy_uzemia_okresu_Galanta_01_07_%202014.pdf.

oma.sk. 2015. oma.sk. oma.sk. [Online] 7. 5 2015. <http://zapadne-slovensko.oma.sk/cykloatlas>.

Register obyvateľstva. 2014. 2014.

ŠGÚ DŠ. 2013. arcgis on mserver.geology.sk_8399. [Online] 2013. [Dátum: 20. 4 2013.] <http://mserver.geology.sk:8399/arcgis/rest/services/>.

Slovenský Národný Emisný Informačný Systém. 2013. Inventarizácia emisií stredných a veľkých stacionárnych zdrojov znečisťovania ovzdušia SR. [Online] 2013. http://www.air.sk/neiscu/main_gui.php.

Štatút obce Kajal. 2007. s.l. : Obec Kajal, 2007.

ŠÚ SR. 2013. DATAcube. <http://datacube.statistics.sk/>. [Online] Štatistický úrad Slovenskej republiky, 2013. [Dátum: 25. Február 2015.] <http://datacube.statistics.sk/TM1WebSK/TM1WebLogin.aspx>.

—. **2011.** Sčítanie obyvateľov, domov a bytov. <http://slovak.statistics.sk/>. [Online] 2011. [Dátum: 25. Február 2015.] http://slovak.statistics.sk/wps/wcm/connect/9c5ad996-02f4-4c1f-b33c-5baba2af317f/Tab_2_Obyvatelstvo_trvalo_byvajuje_v_obciach_SR_podla_narodnosti_SODB_2011.pdf?MOD=AJPERES.

—. **2011.** Sčítanie obyvateľov, domov a bytov. <http://slovak.statistics.sk/>. [Online] 2011. [Dátum: 25. Február 2015.] http://slovak.statistics.sk/wps/wcm/connect/bd41b080-7d29-4ad7-a120-c336cf755c6d/Tab_4_Obyv_trvalo_byv_v_obciach_SR_podla_najvyssieho_dosiah_vzdelania_SODB_2011.pdf?MOD=AJPERES.

ÚPSVaR. 2015. Miera evidovanej nezamestnanosti v okresoch SR. Bratislava : Ústredie práce, sociálnych vecí a rodiny, 2015.

Úrad vlády SR. 2014. Dotácie Úradu vlády SR. [Online] 2014. [Dátum: 7. 3 2015.] <http://www.vlada.gov.sk/dotacie-uv-sr/>.

Ústredie práce, sociálnych vecí a rodiny. 2014. Prehľad o počte uchádzačov o zamestnanie podľa obcí. Bratislava : ÚPSVaR, Sekcia riadenia, Odbor informatiky a metodiky informačných systémov, December 2014.

VšetkyFirmy.sk. 2014. Databáza všetkých firiem Slovenska. [Online] 2014. <https://www.vsetkyfirmy.sk/>.

Záverečný účet obce a rozpočtové hospodárenie za roky 2013 a 2014. Kajal : Obec Kajal - Margita Katonová.